

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

Župančičeva ulica 3, p.p. 644a, 1001 Ljubljana

T: 01-369-6600
F: 01-369-6609
E: gp.mf@gov.si
www.mf.gov.si

PRILOGA 1

IPP 007-425/2013
Ljubljana, dne 10. julija 2013
EVA: 2013-1611-0077
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku - skrajšani postopek – predlog za obravnavo na Vladi RS
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08 in 38/10 – ZUKN) je Vlada Republike Slovenije na seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji
S K L E P
»Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku in ga pošilja v obravnavo in sprejetje Državnemu zboru Republike Slovenije po rednem postopku.«
Tanja Šarabon GENERALNA SEKRETARKA
Sklep prejmejo: - Državni Zbor Republike Slovenije - Ministrstvo za finance - Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo - Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije
2.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
mag. Zlatko Alibegović, v. d. generalnega direktorja Direktorata za sistem davčnih, carinskih in drugih javnih prihodkov, Ministrstvo za finance
2.b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:
- dr. Uroš Čufer, minister za finance - mag. Mateja Vraničar, državna sekretarka - mag. Zlatko Alibegović, v. d. generalnega direktorja Direktorata za sistem davčnih, carinskih in

drugih javnih prihodkov, Ministrstvo za finance		
3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:		DA
4.a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:		
4.b Predlog za skrajšanje poslovnih rokov z obrazložitvijo razlogov:		
/Navedi razloge/		
5. Kratek povzetek gradiva		
Sprejetje novele Zakona o davčnem postopku (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona) narekuje potreba po spremembi nekaterih rešitev, in sicer na podlagi spoznanj izvajanja sedanjega sistema. Predlog zakona zasleduje učinkovitost davčnega organa. Z zasledovanjem tega cilja se predlaga dopolnitev ureditve, ki ureja odmero davka v posebnih primerih, spremembe določb o davčnem nadzoru, davčni izvršbi in elektronskem poslovanju. Spremembe ne bodo poslabšale preglednosti in pravne varnosti zavezancev za davek. V letu 2012 je bil sprejet nov Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12; v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-2), ki je začel veljati 1. januarja 2013 in vsebuje nekatere rešitve, zaradi katerih je treba spremeniti sklicevanje v Zakonu o dohodnini in posledično tudi v Zakonu o davčnem postopku.		
6. Presoja posledic		
a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	NE
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	NE
e)	na socialno področje	NE
f)	na dokumenta razvojnega načrtovanja: - na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, - na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR		

/samo, če izbere DA pod točko 6a)/

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t+1	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
II.b. Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1	

SKUPAJ:		

/OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V povezavi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in/ali občinskih proračunov
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih/projektih sprejetih proračunov
- obveznosti za druga javno finančna sredstva (ostali viri), ki niso načrtovani na ukrepih/projektih sprejetih proračunov

II. Finančne posledice, ki so načrtovane za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

- **II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:**

Navede se proračunski uporabnik, ki financira projekt oz. ukrep; projekt oziroma ukrep, skozi katerega se bodo realizirali cilji vladnega gradiva ter proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b.). V primeru uvrstitve novega projekta oziroma ukrepa v Načrt razvojnih programov se navede:

- proračunskega uporabnika, ki bo financiral nov projekt oziroma ukrep;
- projekt oziroma ukrep, skozi katerega se bodo realizirali cilji vladnega gradiva ter
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, ki bodo financirale nov projekt oziroma ukrep je potrebno izpolniti tudi točko II.b., saj je za nov projekt oziroma ukrep možno zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo iz proračunskih postavk, ki financirajo že sprejete oz. veljavne projekte in ukrepe.

- **II.b. Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:**

Navede se proračunskega uporabnika, sprejete (veljavne) ukrepe oziroma projekte, ki jih proračunski uporabnik izvaja ter proračunske postavke pripadajoče navedenemu proračunskemu uporabniku in so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov, in iz katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti na obstoječih projektih oziroma ukrepih in/ali novih projektih oziroma ukrepih navedenimi v točki II.a.

- **II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:**

V kolikor se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili na načine določene v točkah II.a. in II.b. je možno povečanje odhodkov in izdatkov proračuna na podlagi določil zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. iz naslova priliva namenskih sredstev EU). Ukrepanje v primeru zmanjšanja prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna./

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR

/samo, če izbere NE pod točko 6a)/

Kratka obrazložitev

8. Predstavitev sodelovanja javnosti

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja	DA
--	----

/Če NE, navesti razlog za ne objavo: /

/Če DA: Datum objave: 20. 9. 2011 Pripomb, mnenj ali predlogov zainteresirane javnosti na predlog zakona nismo prejeli.		
9. Predstavitev medresorskega usklajevanja		
Gradivo je bilo poslano v medresorsko usklajevanje: - Ministrstvu za notranje zadeve, - Ministrstvu za pravosodje in - Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo		
/Datum pošiljanja:		
/Gradivo je usklajeno:	v celoti / v pretežni meri / delno	
	Bistvena odprta vprašanja v zvezi s pripombami SVZ: 1. Smiselno smo upoštevali	
	Priložiti mnenja organov, s katerimi gradivo ni usklajeno/	
10. Gradivo je lektorirano		DA
11. Zahteva predlagatelja za		
a)	obravnavo neusklajenega gradiva	DA / NE
b)	za nujnost obravnave	DA / NE
c)	obravnavo gradiva brez sodelovanja javnosti	DA / NE
12. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti		DA / NE
13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade		NE
14. Gradivo je pripravljeno na podlagi sklepa vlade št. ... z dne ...		
Dr. Uroš Čufer MINISTER		

PRILOGA:

- predlog sklepa vlade
- predlog zakona

ZAKON

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POSTOPKU

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Državni zbor je Zakon o davčnem postopku sprejel na seji 26. oktobra 2006, objavljen pa je bil v Uradnem listu RS, št. 117/06. Prvič je bil spremenjen z Zakonom o davku na dobitke pri klasičnih igrah na srečo (Uradni list RS, št. 24/08 – ZDDKIS), nato pa še z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 125/08 – ZDavP-2A), Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 20/09 – ZDoh-2D), Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 110/09 in 1/10-popr. – ZDavP-2B), Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 43/10 – ZDavP-2C), Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 97/10 – ZDavP-2D), Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 32/12 – ZDavP-2E) in Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 94/12 – ZDavP-2F),

Sprejetje novele Zakona o davčnem postopku (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona) narekuje potreba po spremembi nekaterih rešitev, in sicer na podlagi spoznanj izvajanja sedanjega sistema.

Predlog zakona zasleduje učinkovitost davčnega organa. Z zasledovanjem tega cilja se predlaga dopolnitev ureditve, ki ureja odmero davka v posebnih primerih, spremembe določb o davčnem nadzoru in davčni izvršbi. Spremembe ne bodo poslabšale preglednosti in pravne varnosti zavezancev za davek.

V letu 2012 je bil sprejet nov Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12; v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-2), ki je začel veljati 1. januarja 2013 in vsebuje nekatere rešitve, zaradi katerih je treba spremeniti sklicevanje v Zakonu o dohodnini in posledično tudi v Zakonu o davčnem postopku (v nadaljnjem besedilu: ZDavP-2).

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Sprejetje novele Zakona o davčnem postopku (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona) narekuje potreba po spremembi nekaterih rešitev, in sicer na podlagi spoznanj izvajanja sedanjega sistema.

Predlog zakona zasleduje učinkovitost davčnega organa. Z zasledovanjem tega cilja se predlaga dopolnitev ureditve, ki ureja odmero davka v posebnih primerih, spremembe določb o davčnem nadzoru in davčni izvršbi. Spremembe, ki zagotavljajo pravno varnost zavezancev za davek, ne bodo vplivale na preglednost davčnega postopka.

2.2 Načela

Zakon temelji na načelih, iz katerih izhaja že veljavni zakon. Ta načela so:

- načelo zakonitosti,
- načelo usklajenosti pravnega reda s pravom EU,
- načelo materialne resnice,
- načelo sorazmernosti,
- načelo gotovosti, seznanjenosti in pomoči,
- načelo tajnosti podatkov,
- načelo zakonitega in pravočasnega izpolnjevanja in plačevanja davčnih obveznosti,
- načelo dolžnosti dajanja podatkov.

2.3 Poglavitne rešitve

Poglavitne rešitve lahko strnemo v naslednje vsebinske sklope:

- odmera davka od nenapovedanih dohodkov,
- davčni inšpekcijski nadzor,
- davčna izvršba,
- zadržanje zastaranja,
- uskladitev v zvezi s spremembo ZPIZ in
- kazenske določbe.

Odmera davka od nenapovedanih dohodkov:

Predlog zakona dopolnjuje in v določenem delu spreminja veljavno ureditev odmere davka od nenapovedanih dohodkov. Veljavni peti odstavek 68. člena ZDavP-2 določa možnost ugotavljanja velikosti premoženja fizične osebe za namene obdavčenja z institutom prijave premoženja. Tako so določila ZDavP-2, ki se nanašajo na prijavo premoženja, povezana z odmero davka v primerih, ko ima davčni organ pravico ugotoviti predmet obdavčitve fizične osebe s cenitvijo davčne osnove.

V skladu z veljavnim 69. členom ZDavP-2 sme davčni organ v, ki jih določa veljavni 68. člen ZDavP-2, pozvati posameznega davčnega zavezanca – fizično osebo, da predloži davčnemu organu podatke o svojem premoženju ali delih premoženja. Davčni zavezanec mora premoženje na poziv davčnega organa tudi dokazati.

Po veljavni ureditvi peti odstavek 68. člena ZDavP-2 določa pravila obdavčitve nenapovedanih dohodkov. Zaradi specifičnosti cenitvenega postopka je primerneje, da se ta vsebina uredi v posebnem členu.

Davčna uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: DURS) v zadnjem času zaznava porast primerov, ko ocena davčne osnove predstavlja velik razkorak med pridobljenim premoženjem oziroma potrošnjo in prihodki, prijavljenimi davčnemu organu. Poudariti je treba, da se je v zvezi z izvajanjem teh postopkov odmere izoblikovala sodna praksa, ki je do sedaj potrdila vse odločitve davčnega organa. Nadzor na tem področju se je izkazal kot učinkovit ukrep pri odkrivanju davčnih utaj.

Upoštevaloč navedeno, se je pokazala potreba po nadgradnji te ureditve, in sicer glede določitve spremenjene davčne stopnje pri odmeri davka od nenapovedanih dohodkov, podaljšanega obdobja, v katerem lahko davčni organ vodi ta postopek, ter pokrivanja davčne izgube.

Prvi odstavek novega člena, ki v tem delu ne spreminja veljavne ureditve, določa, da davčni organ lahko ugotovi predmet obdavčitve s cenitvijo, če davčni zavezanec – fizična oseba razpolaga s sredstvi za privatno potrošnjo, vključno s premoženjem, ki precej presegajo dohodke, ki jih je davčni zavezanec napovedal, ali če je davčni organ na drugačen način seznanjen s podatki o sredstvih, s katerimi razpolaga davčni zavezanec – fizična oseba, oziroma s trošenjem davčnega zavezanca – fizične osebe ali s podatki o pridobljenem premoženju davčnega zavezanca – fizične osebe.

Davčna osnova je razlika med vrednostjo premoženja (zmanjšano za obveznosti iz naslova pridobivanja premoženja), sredstev oziroma porabo sredstev in dohodki, od katerih je bil odmerjen ali obračunan davek oziroma dohodki, od katerih se davki ne plačajo. Predlagana ureditev se od veljavne ureditve razlikuje v tem, da se besedna zveze »dohodki, ki so bili obdavčeni« nadomesti z besedno zvezo »dohodki, od katerih je bil odmerjen ali obračunan davek«. S tem se jasno določi, da davčne osnove ni mogoče znižati na račun dohodkov, ki jih davčni zavezanec razkrije šele med postopkom davčnega inšpekcijskega nadzora. S tem se prepreči špekulativno ravnanje davčnega zavezanca, ko z namenom, da se izogne odmeri davka po predlagani visoki davčni stopnji, šele tekom cenitvenega postopka razkrije dohodke, ki jih v preteklosti sam ni napovedal in so obdavčeni po nižji, progresivni ali cedularni stopnji dohodnine, ali pa je odmera davka po splošnih določbah že zastarala.

Določeno je, da gre poleg primerov, določenih v 68. členu, tudi v postopku odmere davka od nenapovedanih dohodkov, za postopek cenitve, v katerem se ugotavljajo dejstva, ki omogočajo davčnemu organu določiti verjetno davčno osnovo.

Postopek odmere davka od nenapovedanih dohodkov se lahko uvede za eno ali več koledarskih let v obdobju zadnjih desetih let pred letom, v katerem je bil postopek uveden. S to določbo se davčno obdobje izvzema iz okvira splošno veljavnega koledarskega leta, saj se postopek lahko uvede za eno ali več koledarskih let, vendar največ deset let skupaj, odvisno od tega, v katerem obdobju je zavezanec pridobil premoženje.

Potreba po takšnem obdobju v prvi vrsti izhaja iz dejstva, da je premoženje dinamična kategorija, zato je mogoče določiti davčno osnovo pravilno le v primeru daljšega obdobja, še posebej v primeru prikrivanja premoženja v tujini, kar potrjujejo dosedanje izkušnje DURS. Po drugi strani pa potrebo po daljšem obdobju narekuje pravna ureditev odvzema premoženja nezakonitega izvora (ZOPNI), ki ima pravni učinek tudi na davčnem področju.

Pri predlagani spremembi daljšega obdobja, to je s petih na deset let, v katerem sme davčni organ uvesti postopek za odmero davka po tem členu, ne gre za retroaktivno uporabo zakona.

Sodna praksa je že večkrat zavzela stališče, da institut obdavčitve nepojasnjene vira ni uzakonjen na novo, ampak gre le za posamezni poseben način izvedbe cenitve kot postopka za ugotavljanje verjetne davčne osnove, ki velja že od 1. januarja 1997 dalje po ZDavP.

Za ugotovitev davčne osnove po tem členu je značilno, da vir, vrsta dohodka, ni pomemben za odmero davka, ker je določena zakonska domneva, da razlika izhaja iz nepojasnenih dohodkov določenega obdobja. Če bi bila vir ali vrsta dohodka ugotovljena, bi se lahko odmerila dohodnina po veljavnem zakonu o obdavčevanju dohodkov fizičnih oseb ali pa kakšen drug davek po zakonu, ki ureja ta davek. V primeru ugotovljene nepojasnjene razlike

tako ni mogoče uporabiti materialnih določb Zakona o dohodnini, zato je davek od nenapovedanih dohodkov šteti kot posebno odmero dohodnine in temu posledično tudi za dokončen davek. Za nastanek davčne obveznosti je pomemben obstoj precejšnjega nesorazmerja med vrednostjo sredstev, s katerimi zavezanec razpolaga za privatno potrošnjo, in pojasnjenimi dohodki davčnega zavezanca, saj to nesorazmerje lahko posredno kaže tudi na davčne utaje davčnega zavezanca v preteklih obdobjih. Pravno relevantnih podatkov, kot so vrsta dohodka, datum prejema posameznega dohodka ter obseg zatajenih dohodkov, ki odpade na točno določeno davčno leto, se v cenitvenem postopku ne da opredeliti z gotovostjo, zato z vidika enake obravnave davčnih zavezancev ni primerno niti sprejemljivo, da se davčnega zavezanca, ki ni izpolnil davčnih obveznosti v roku in na način, predpisan z zakonom, obravnavati tako kot davčnega zavezanca, ki spoštuje pravni red. Iz teh razlogov se uvaja davčna stopnja v višini 70 %.

Izpolnitev davčne obveznosti je temeljna obveznost zavezanca za davek, ki jo mora izpolniti ne glede na svoje druge obveznosti in ne glede na svoje druge obveznosti. Davčna obveznost je dolžnost zavezanca za davek, da plača na podlagi zakona določen znesek davka pod pogoji in na način, določen z zakonom o obdavčenju in z ZDavP-2. Davčna obveznost je tudi dolžnost zavezanca za davek, da napove, obračuna in plača davek na način ter v rokih, kot je določeno z zakonom.

Davčna obveznost se izpolni s plačilom davka v zakonsko predpisanem roku po nastanku davčne obveznosti. Zavezanec za davek je zavezan za izpolnitev davčne obveznosti od trenutka, ko je davčna obveznost nastala. Zavezanec za davek tudi ne more enostransko zavrniti ali enostransko odložiti izpolnitve davčne obveznosti, razen če je to z zakonom določeno.

Davčni zavezanec ima možnost predložiti davčno napoved po izteku predpisanega roka. Če izkaže opravičljive razloge za zamudo roka, se njegova davčna napoved šteje za pravočasno vloženo in ni sankcioniran z globo niti se mu ne zaračunajo obresti po evropski medbančni obrestni meri, s katerimi se ohranja vrednost glavnice.

Davčni zavezanec lahko najpozneje do vročitve odmerne odločbe, začetka davčnega inšpekcijskega nadzora, začetka postopka o prekršku oziroma kazenskega postopka vložiti davčno napoved oziroma popravljeno davčno napoved na podlagi samoprijave v primeru zamude roka za vložitev davčne napovedi ali če je v davčni napovedi navedel neresnične, nepravilne ali nepopolne podatke.

Z institutom samoprijave se zavezance za davek spodbuja, da nepravilnosti v zvezi z davčno napovedjo ali obračunom davka sporočijo davčnemu organu. Ob izpolnjevanju vseh zakonskih pogojev, med katerimi je ob zgoraj naštetih tudi plačilo davka in ustreznega pribitka, določenega v odvisnosti od dejstva, v kolikšnem času po poteku roka za predložitev napovedi ali obračuna je prijavil nepravilnosti, zavezanec ni odgovoren za prekršek.

Glede na navedeno, ima davčni zavezanec različne možnosti za odpravo nepravilnosti v zvezi z izpolnjevanjem davčnih obveznosti. Če teh možnosti ne izkoristi in se izpolnjevanju obveznosti še naprej izogiba, ob upoštevanju, da je v teh postopkih ugotovljeno večje neskladje med pridobljenim premoženjem oziroma potrošnjo in prihodki, prijavljenimi davčnemu organu, je primerno, da se to neskladje visoko obdavči.

ZDavP-2 temelji na načelu materialne resnice, ki davčnemu organu nalaga, da ugotovi

dejansko stanje z gotovostjo, najvišjo stopnjo prepričanja. ZDavP-2 v primeru cenitve odstopa od iskanja materialne resnice z gotovostjo, ker določa, da se dejansko stanje ugotovi samo na podlagi verjetno izkazanih dejstev. Glavni cilj cenitve je čim bolj pravilno ugotoviti višino davčne osnove, kadar te ni mogoče zanesljivo ugotoviti ali izračunati na podlagi predloženih davčnih napovedi, obračunov davka, knjigovodskih listin itd. (v tem primeru davčni organ na podlagi dejstev ali okoliščin, ki niso popolnoma dokazane ali so posredno dokazane, določi verjetno davčno osnovo.). Znižanje ugotovljene davčne osnove na podlagi cenitve ali drugačno premoženje mora dokazovati davčni zavezanec. Davčni zavezanec je dolžan davčnemu organu dajati resnične, pravilne in popolne podatke, ki jih davčni organ potrebuje za pobiranje davka.

Ne glede na določbe zakonov o obdavčenju se pri ugotavljanju davčne osnove od dohodka iz dejavnosti ali dobička iz kapitala za davčna leta po obdobjih, za katera se je odmeril davek po tem členu, davčna osnova ne more zmanjševati zaradi uveljavljanja nepokritih davčnih izgub ali neizkoriščenih delov negativne razlike med vrednostjo kapitala ob odsvojitvi in vrednostjo kapitala v času pridobitve (izgub), ugotovljenih v obdobjih, za katero se je odmeril davek po tem členu.

Določbe o odmeri davka v posebnih primerih obstajajo že v SRS od leta 1974, v slovenski davčni zakonodaji pa tudi že od vsega začetka, v dokaj nespremenjeni obliki in vsebini je bila določba zapisana že v ZDavP-1, vendar prihaja do izraza oziroma pridobiva na pomenu predvsem v zadnjih nekaj letih.

Predvideva se, da bo predlagana dopolnitev, vključno z določbami o zavarovanju in kazenskimi sankcijami, če davčni zavezanec ne predloži prijave premoženja, zagotovila učinkovitejše delo davčnega organa in prispevala k preprečevanju zlorab oziroma izogibanju izpolnjevanja davčne obveznosti.

Predlagana ureditev je primerljiva tudi z ureditvijo v drugih državah.

V zvezi z dopolnjeno ureditvijo odmere davka od nenapovedanih dohodkov se določi obvezno zavarovanje v primeru, kadar pričakovana obveznost presega 50.000 evrov ter pridobitev zastavne pravice..

Z obveznim zavarovanjem po novem tretjem odstavku 111. člena se zasleduje poplačilo davčnega dolga v primerih, ko se davčni zavezanci praviloma izogibajo izpolnjevanju davčne obveznosti, ki znaša več kot 50.000 evrov. To je znesek, ki ga Kazenski zakonik v 249. členu, ob izpolnjenih drugih pogojih, določa tudi kot mejo za določitev kaznivega dejanja davčne zatajitve.

Poplačilo davčnega dolga se zasleduje tudi z novo ureditvijo, ki davčnemu organu omogoči pridobitev zastavne pravice na premoženju dolžnika pred izdajo in izvršljivostjo odločbe. Veljavni institut začasnega sklepa za zavarovanje davčnemu organu omogoča le, da davčnemu zavezancu prepove razpolaganje s premoženjem. Davčni organ lahko po veljavni ureditvi z začasnim sklepom o zavarovanju dolžniku zgolj prepove razpolaganje s premoženjem, kar ima za posledico pridobitev zastavne pravice za ostalimi upniki.

Davčni inšpekcijski nadzor

Z zasledovanjem hitrosti postopka in s tem tudi morebitnim preprečitvam izogibanja

davčnega zavezanca pri sodelovanju davčnega nadzora, se veljavna ureditev spreminja v delu, ki ureja davčni inšpekcijski nadzor. Po novem drugem odstavku 139. člena ZDavP-2 davčnemu organu ni treba več opraviti sklepnega pogovora z zavezancem za davek. Ne glede na to, pa mora davčni organ še vedno zavezancu za davek zagotoviti informacije o pomembnih dejstvih in dokazih, ugotovljenih v inšpekcijskem nadzoru. Pred sestavo zapisnika ga mora opozoriti na sporna dejstva, ki vplivajo na obdavčenje, pravne posledice ugotovitev davčnega inšpekcijskega nadzora in davčne učinke teh ugotovitev.

Predlaga se sprememba tretjega odstavka 140. člena, ki določa predlaganje dejstev in dokazov. Zavezanec za davek bo lahko v pripombah k zapisniku o davčnem inšpekcijskem nadzoru predlagal nova dejstva in dokaze, vendar bo moral obrazložiti, zakaj jih ni navedel že pred izdajo zapisnika. Nova dejstva in dokazi se lahko upoštevajo le, če so obstajali že pred izdajo zapisnika in jih zavezanec za davek upravičeno ni mogel navajati in predložiti pred izdajo zapisnika.

Davčni organ ugotavlja, da zavezanci za davek v postopku davčnega inšpekcijskega nadzora vse pogostejše predlagajo listine in druge dokaze šele v postopku dajanja pripomb na zapisnik in ne v postopku pred izdajo zapisnika. V večini primerov gre za dokaze, ki jih je davčni organ zahteval že med postopkom inšpekcijskega pregleda pred izdajo zapisnika in so v tem času že obstajali.

Tako zavezanci za davek po izdaji zapisnika večinoma dokazujejo dejstva, ki so se ugotavljala že v postopku do izdaje zapisnika, dokazi, predloženi po izdaji zapisnika, pa so do izdaje zapisnika že obstajali. S takšnim ravnanjem se zavlačujejo postopki davčnega inšpekcijskega nadzora.

Predlagana sprememba po vsebini smiselno sledi ureditvi ZUP, in sicer drugemu odstavku 146. člena, ki ureja posebni ugotovitveni postopek in tretjemu odstavku 238. člena ZUP, ki določa pravila glede pritožbenih novot.

Treba je poudariti, da preučitev novih ali dodatnih dejstev pomeni znatno in nepotrebno podaljševanje že tako dolgih inšpekcijskih pregledov, predvsem v odmernih postopkih, ki ureja odmero davka od nenapovedanih dohodkov (po veljavnem petem odstavku 68. člena ZDavP-2 in predlaganim novim 68. a. členom), v katerih davčni organ še posebej ugotavlja nesodelovanje in namerno zavlačevanje postopka s strani davčnih zavezancev.

Zavezanec za davek ima v skladu s 237. členom ZUP pravico izpodbijati odločbo s pritožbo, če mu ni bila dana možnost udeležbe ali če mu ni bila dana možnost, da se izjavi o dejstvih in okoliščinah, pomembnih za izdajo odločbe.

Upoštevajoč navedeno, predlagani spremembi v davčnem inšpekcijskem nadzoru, ki zasledujeta ekonomičnost in učinkovitost davčnih inšpekcijskih nadzorov, ne bosta vplivali na pravno varnost zavezanca za davek.

Davčna izvršba

Z zasledovanjem učinkovitosti izvršbe se predlaga sprememba določenih veljavnih določb, ki urejajo davčno izvršbo.

Po veljavni ureditvi 148. člena ZDavP-2, ki določa, da če davka ni bilo mogoče izterjati iz premoženja dolžnika – fizične osebe, se ta izterja iz premoženja ožjih družinskih članov, ki so

to premoženje neodplačno oziroma po nižji ceni od tržne dobili od dolžnika v letu oziroma po letu, v katerem je davčna obveznost nastala, do vrednosti tako pridobljenega premoženja. Ožji družinski člani v primeru neuspešne davčne izvršbe poroki za plačilo davčnega dolga, če so premoženje pridobili od davčnega dolžnika neodplačno ali po nižji ceni od tržne cene v letu oziroma po letu, v katerem je davčna obveznost nastala.

Davčni organ ugotavlja, da davčni dolžniki na različne načine prenašajo premoženje na druge osebe in s tem onemogočijo izterjavo davčnih obveznosti. Pri tem gre predvsem za davčne dolžnike, ki nimajo odprtih računov oziroma dolžnike z blokiranimi računi, ki se svojimi dolžniki dogovorijo, da le-ti plačila usmerijo na zasebne račune povezanih fizičnih ali pravnih oseb, za tako preusmeritev nakazila pa ne obstaja ustrezna pravna podlaga in knjigovodska listina. Davčna izvršba ni uspešna, ker je davčni dolžnik premoženje odtujil brezplačno ali po ceni, ki je nižja od tržne.

Upoštevajoč navedene razloge se s predlogom, ki spreminja veljavni 148. člen ZDavP-2 razširja krog oseb, porokov za plačilo davčnega dolga, če so premoženje pridobili od davčnega dolžnika neodplačno ali po nižji ceni od tržne cene v letu oziroma po letu, v katerem je davčna obveznost nastala.

Veljavna zakonodaja v 176. členu določa obvezen prenos krajevne pristojnosti davčnemu organu, na območju katerega se premoženje nahaja, da izvrši rubež, cenitev in prodajo zarubljene premoženja, če se premoženje, ki je predmet izvršbe, ne nahaja na območju davčnega organa, ki je izdal sklep o izvršbi. Predlagana ureditev, ki zasleduje racionalizacijo izvajanja nalog davčnega organa, omogoča, da bo lahko izvršil rubež, cenitev in prodajo zarubljene premoženja davčni organ, ki je izdal sklep o izvršbi ali davčni organ, na območju katerega se premoženje nahaja.

Po veljavni ureditvi veljavnost rubeža preneha tudi, če se prodaja zarubljenih premoženj ne opravi v enem letu od vročitve sklepa o izvršbi. S spremembo 189. člena ZDavP-2 se določi, da veljavnost rubeža preneha, če se prodaja zarubljenih premoženj ne opravi v enem letu po pridobitvi zastavne pravice na zarubljenih premoženjih.

Predlagana sprememba 197. člena ZDavP-2 zasleduje povečanje učinkovitost prodaje po javni dražbi, ki je ob obstoječi zakonski ureditvi najmanj ekonomičen način prodaje. Po podatkih davčnega organa je prva javna dražba praviloma neuspešna tudi v primerih, ko se je udeležilo več ponudnikov. Davčni organ ugotavlja, da se zaradi pričakovanja po dodatnem znižanju izklicne cene na drugi javni dražbi sodelujoči na dražbi (v zadnjem času so to praviloma predstavniki podjetij, ki se profesionalno ukvarjajo s preprodajo na ta način kupljenega blaga) dogovorijo, da nihče ne bo ponudil višje cene od izklicne, kar ima za posledico, da je prva dražba neuspešna. Posledično je potrebno razpisati ponovno dražbo in na njej znižati izklicno ceno. Zaradi dodatnih stroškov prodaje in hkratnega povečanja terjatve, za poplačilo katere se zarubljena premoženja prodaja (na račun zamudnih obresti), je takšen način prodaje neekonomičen, saj je ob prodaji pokrit bistveno nižji del terjatve do dolžnika kot bi bil v primeru takojšnje prodaje po izklicni ceni. Predlagatelj ocenjuje, da bo znižanje kriterija za uspešnost prve javne dražbe ob hkratni spremembi pogojev za vračilo vplačane varščine za sodelovanje na javni dražbi pripomoglo k večji učinkovitosti te oblike prodaje. Prodaja blaga na prvi dražbi po izklicni ceni, ki je enaka ocenjeni vrednosti po rubežnem zapisniku, ne predstavlja oškodovanja dolžnika. Dosežena izklicna cena kot pogoj za uspešno prvo javno dražbo je primerljiva z ureditvijo v Zakonu o izvršbi in zavarovanju.

Davčni organ pri prodaji zarubljenih premičnin z zbiranjem ponudb ugotavlja, da davčni dolžniki ter drugi ponudniki v dogovoru z davčnimi dolžniki pošiljajo ponudbe z visokimi zneski, čeprav nimajo namena kupiti blaga. Veliko je primerov, ko izbrani ponudniki ne plačajo kupnine. Predlog člena določa, da morajo ponudniki pred oddajo ponudbe vplačati varščino ali predložiti ustrezen instrument za zavarovanje plačila varščine. Če izbrani ponudnik ni podpisal pogodbe ali ni plačal kupnine, se varščina ne vrne, predloženi instrument za zavarovanje varščine pa se unovči. Namen spremenjenega člena je onemogočiti izigravanje in zavladačevanje postopka neresnih ponudnikov. Spremenjeni člen ne bo odvrnil kupcev, ki imajo namen kupiti blago, k oddaji ponudbe, ker se varščina kupcu všteva v kupnino oziroma neizbranim ponudnikom vrne.

Veljavna ureditev ne določa postopka s premičninami, če davčni organ v času veljavnosti rubeža zarubljenih premičnin ne more prodati. V praksi se dogaja, da v roku enega leta od opravljenega rubeža zarubljenih premičnin ni mogoče prodati na nobenega od zakonsko določenih načinov, čeprav so posamezni načini prodaje izvedeni več kot enkrat. Prav tako tudi ni pričakovati, da bi bila prodaja takih premičnin uspešna po enem letu. Davčni organ po poteku rubeža zarubljene premičnine vrača dolžnikom. Pojavljajo se primeri, ko dolžnik premičnin ne želi prevzeti. Predlog novega 203. a člena ZDavP-2 davčnemu organu omogoča, da bo v teh primerih lahko premičnine uničil ali jih brezplačno odstopil državnim organom, humanitarnim organizacijam, javnim zavodom, če jih dolžnik premičnin ne bo želel prevzeti. Stroške uničenja nosi davčni zavezanec, stroške prevzema pa prevzemnik premičnine.

Zadržanje zastaranja

Predlaga se nov institut – zadržanje zastaranja. Veljavni ZDavP-2 ureja samo pretrganje zastaranja, ki pomeni, da se zastaralni rok zaradi določene okoliščine prekine in se zaradi tega tisti del zastaralnega roka, ki je že potekel, ne šteje več, temveč začne zastaralni rok po prenehanju ovire teči znova. Zadržanje zastaranja pomeni, da lahko med tekom zastaralnih rokov nastopijo ovire dejanske ali pravne narave, ki povzročijo, da zastaralni rok ne teče.

Zaradi razlogov dejanske in pravne narave, ki niso na strani davčnega organa in vplivajo na zastaralni rok, je treba urediti zadržanje zastaranja.

V praksi se pojavljajo primeri, ko davčni dolg zastara, ker davčni organ zaradi postopkov (na primer sodnih, insolvenčnih), urejenih v drugih predpisih, ne more opraviti davčne izvršbe. Na primer, davčni organ v insolvenčnih postopkih uveljavlja terjatve, ki jih zaradi določb ZFPPIPP ni mogoče izterjevati. Ti postopki praviloma trajajo zelo dolgo, kar ima za posledico odpis terjatve zaradi zastaranja. Z namenom izognitvi odpisu iz naslova relativnega (5 let) oziroma absolutnega zastaranja (10 let) se zaradi ovir pravne narave predlaga določitev prekinitve teka zastaranja za čas, ko po zakonu ni mogoče voditi davčne izvršbe. Za podobno situacijo gre tudi v primeru zapuščinskih postopkov, ki so velikokrat zelo dolgotrajni. Ko so dediči ugotovljeni, prevzamejo tako pravice kot obveznosti, vendar pa je zaradi zastaranja treba davčne obveznosti že odpisati. Gre za ovire dejanske narave, ki vplivajo na zastaralni rok.

Uskladitev v zvezi s spremembo ZPIZ-2

Spremembe se nanašajo tudi na 286. člen ZDavP-2, ki ureja obvestilo in potrdilo o znižani stopnji akontacije dohodnine. V letu 2012 je bil sprejet nov Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2), ki je začel veljati 1. januarja 2013 in vsebuje nekatere

rešitve, zaradi katerih je treba spremeniti sklicevanje v Zakonu o dohodnini in posledično tudi v ZDavP-2.

Kazenske določbe

Spremenijo so tudi določbe, ki urejajo davčne in hujše davčne prekrške posameznikov. V 394. členu se predlaga povišanje spodnje meje globe iz 200 evrov na 250 evrov, ker je dosedanja višina globe prenizka. Predlog spremembe je povezan tudi s predvideno spremembo Zakona o prekrških, s katero se bo uklonilni zapor določal samo, če je bil za prekršek izdan plačilni nalog, če neplačana globe ne presega 200 evrov. Davčni organ ugotavlja, da zagrožen uklonilni zapor pripomore k večjemu poplačilu glob.

ZDavP-2 v 69. členu, ki ureja prijavo premoženja, določa, da sme davčni organ v primerih iz 68. člena pozvati davčnega zavezanca – fizično osebo k predložitvi prijave premoženja. Kršitev te obveznosti je sankcionirana z globo, in sicer je določena kot davčni prekršek posameznikov. Davčni organ sme za ta prekršek kaznovati posameznika z globo 200 do 400 evrov.

Predlaga se črtanje te določbe. Sankcija za ta prekršek se uredi v 395. členu, ki ureja hujše davčne prekrške posameznikov.

Po veljavni ureditvi se za hujše davčne prekrške, urejene v 397. členu, lahko kaznuje za prekršek posameznik, in sicer v višini 400 do 1.200 evrov. Predlaga se, da se zgornja meja globe za najhujše davčne prekrške posameznikov poviša na 15.000 evrov, kar je v skladu s pooblastilom, določenim v šestem odstavku 17. člena Zakona o prekrških. Predvideva se, da bo povišanje globe davčne zavezanca odvrčalo k dejanjem, ki pomenijo hujšo kršitev zakona. S povišanjem globe se zasleduje preventivni kot tudi represivni učinek.

Kršitve obveznosti davčnega zavezanca, da na poziv davčnega organa ne predloži prijave premoženja ali je ne predloži na predpisan način ali v prijavi navaja neresnične podatke ali da davčnemu organu ne predloži dokumentacije ali ne da pojasnil v zvezi s predmetom davčnega nadzora ali ovira davčni nadzor, se opredelijo kot hujši davčni prekršek.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima posledic za državni proračun. Sredstva iz državnega proračuna za izvajanje zakona niso potrebna.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne predvideva porabe proračunskih sredstev.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

1. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih:

a) Splošno

Avstrija

Davčni postopek v Republiki Avstriji ureja Zvezni dajatveni red (Bundesabgabenordnung), ki vsebuje splošne določbe, ki se nanašajo na obdavčitev, pravice in obveznosti zavezancev, ter kazenske določbe. Zakon vsebuje tudi vse določbe, ki se nanašajo na stranke, vloge, pristojnost, izločitev uradnih oseb, pisanja v postopku, vpogled v spise, vročanje, obliko odločitev ipd., saj ne predvideva subsidiarne uporabe zakona o splošnem upravnem postopku. Kot zvezne dajatve so opredeljene vse javne dajatve, določene z zveznimi predpisi, in dajatve, ki izhajajo iz neposredno uporabljivih predpisov Evropske unije, uvozne in izvozne dajatve, če carinski predpisi ne določajo drugače, vse vrste subvencij ter vse akcesorne terjatve, ki nastanejo v davčnem postopku (zvišanja dajatev, obresti, stroški postopka in kazni).

Način pobiranja davkov

Davčna obveznost nastane, ko so po zakonu o obdavčenju izpolnjeni pogoji za njen nastanek. Davčni zavezanec je opredeljen kot oseba, ki mora po davčnih predpisih plačati davek.

Nemčija

V Zvezni republiki Nemčiji davčni postopek ureja zakon, ki je začel veljati v začetku leta 1987, ko je Nemčija izpeljala korenito davčno reformo.

Način pobiranja davkov

Davčni zavezanec je oseba, ki poravna davčno obveznost. Zakon pozna institut solidarnih davčnih zavezancev, kar pomeni, da lahko davčni organ od vsakega davčnega zavezanca terja izpolnitev celotne davčne obveznosti. Ko kateri koli od dolžnikov izpolni obveznost, to velja za vse. Za univerzalne pravne naslednike velja, da prevzamejo obveznosti po osebi, ki je umrla ali prenehala obstajati, vendar le do višine premoženja zapustnika ali osebe, ki je prenehala obstajati. Davčni zavezanec mora davčnemu organu sporočiti vsako spremembo svojega statusa, ki je pomembna za obdavčenje.

Davčne obveznosti vključujejo vse obveznosti davčno aktivnih in davčno pasivnih subjektov. Temeljna obveznost aktivnih subjektov je podrobno seznanjanje pasivnih subjektov s postopkom obdavčenja. Obveza skupnega delovanja pri obdavčenju velja za vse aktivne subjekte, ki morajo pravilno uporabljati predpise, in za pasivne subjekte, ki morajo dajati natančne podatke, na podlagi katerih se lahko predpisi pravilno uporabljajo.

Nizozemska

Davčni postopek v Kraljevini Nizozemski ureja splošni davčni zakon, ki vsebuje splošne določbe o obdavčitvi, obveznosti dajanja podatkov in kazenske določbe. Posebne določbe za posamezne davke določajo posebni zakoni. Zakon opredeljuje državne davke kot davke, ki jih pobira davčna uprava po pooblastilu vlade, in vse uvozne in izvozne dajatve, ki jih določa carinski zakon.

Način pobiranja davkov

Odločba, s katero inšpektor določi davek, mora biti vedno izdana pisno, le v nekaterih primerih se lahko pošlje elektronsko. Inšpektor izda odločbo na podlagi davčne napovedi, ki jo mora vložiti vsaka oseba, od katere inšpektor to zahteva. Rok za vložitev davčne napovedi ne sme

biti krajši od enega meseca. Ob vložitvi davčnega obračuna mora vsak zavezanec priložiti tudi vse dokumente in druge dokaze, katerih vsebina vpliva na odmero davka.

Pri odmeri davka inšpektor ni vezan na davčni obračun in davek lahko odmeri tudi na podlagi ocene davčne osnove. Na prošnjo zavezanca lahko podaljša rok, ki ga je postavil zavezancu za vložitev davčne napovedi.

b) Institut ocene davčne osnove

Združeno kraljestvo

V Združenem kraljestvu se cenitev davčne osnove izvede, če davčni organ ugotovi neskladje med prijavljenimi dohodki in premoženjem zavezanca.

Davčni organ izvede postopek, če obstaja sum premalo prijavljenega dohodka. Vedno obstaja tveganje, da posamezniki skrivajo svoje premoženje (investicije, nakup nepremičnin v tujini), s čimer otežujejo preiskavo. Informacije so tako dolžne posredovati vse pravne in fizične osebe. Preden davčni organ začne postopek, zavezanca povabi na razgovor, ki je namenjen pojasnitvi spornih vprašanj.

Če postopkov zoper davčne utaje oziroma nepojasnjeno premoženje ne vodi tožilstvo ali pa jih odstopi, jih vodi davčni organ. Dokazni standard v davčnih postopkih je nižji. Davčni organ ponudi davčnemu zavezancu možnost, da se s popolnim razkritjem vseh nepravilnosti pri obračunavanju davkov sporazumno dogovorita o davčni obveznosti. Če pa se davčni zavezanci ne odločijo za popolno razkritje svojega premoženja in se izogibajo sodelovanju, izvede davčni organ preiskavo v skladu s svojimi pooblastili.

Postopki se lahko uvedejo za 20 let nazaj.

Če se ugotovijo nepravilnosti, se oceni davčna osnova, zaračunajo obresti od neplačanega davka ter naložijo denarne kazni (do 100 % utajenega davka). Zagrožene sankcije so precej visoke, ker davčni zavezanec ni izkoristil priložnosti za samostojno razkritje.

Italija

V Italiji so lahko dohodki posameznika, ki ne sovpadajo z njegovimi stroški v posameznem proračunskem letu, predmet t. im. celovite ocene. Pogoji za cenitev je izpolnjen, kadar je ocenjeni dohodek za 20 % višji od prijavljenega dohodka v letni napovedi za odmero dohodnine.

Informacije o stroških zbira davčni organ, tudi na podlagi podatkov, pridobljenih od drugih organov (Nacionalni organ za socialno varnost, Register nepremičnin, Urad za registracijo motornih vozil) in zasebnih institucij (dražbene hiše, umetniške galerije, prestižne šole, finančne ustanove, ekskluzivni klubi, itd.).

Davčna uprava mora pred začetkom kakršne koli davčne odmere povabiti davkoplačevalce in jim predložiti dokaze ter omogočiti ugovore, zavezanec pa lahko v svojo korist dokazuje, da so ti stroški plačani iz:

- davka oproščenih dohodkov ali so bili predmet davčnega odtegljaja;
- dohodkov, ki so jih zaslužili in prijavili v prejšnjem dohodninskem obdobju.

Če je dokaz podprt z ustreznim in časovno smiselным dokumentom/dejstvom (t. j. izjavo, dedovanjem ...), lahko davčni urad utemeljitev sprejme, čeprav se premoženje nanaša na

davčno obdobje, ki je izključeno iz nadzora.

Latvija

V Latviji lahko davčni organ v skladu z določbami Zakona o dohodnini določi davčno osnovo s cenitvijo, če so napovedani dohodki in poraba davčnega zavezanca v nesorazmerju. Davčni organ določi obdavčljivi dohodek in odmero davka, ki temelji na oceni, glede na povečanje vrednosti premoženja in v zvezi z dejavnostjo davčnega zavezanca.

Davčni organ za ugotovitev morebitnega nesorazmerja med prijavljenimi dohodki in povečanjem premoženja zbere vse informacije o fizični osebi, ki so na razpolago. Davčni organ lahko pri ugotavljanju dohodka fizične osebe brezplačno zahteva podatke od vseh gospodarskih subjektov (tudi kreditne ustanove), stalnih poslovnih enot nerezidentov, institucij, organizacij, društev, skladov in drugih oseb. Podatki se nanašajo na vse transakcije zavezanca, dohodke, izplačane zneske, vrednost nepremičnin itd., potrebnih za določitev obdavčljivega dohodka.

Če podatki o dohodku davčnega zavezanca ne ustrezajo njegovim izdatkom, davčni organ pozove zavezanca k prijavi premoženja in predložitvi dokazov.

Če se davčni zavezanec ne strinja z oceno davčne osnove, mora sam dokazati nižjo davčno osnovo. V postopku dokazovanja se ocenjuje vse dokaze in dejstva (tudi dodatna dokazila, ki jih predloži davčni zavezanec) glede na neprijavljeno gospodarsko dejavnost, ki se je morda opravljala pred leti, in pridobljene dohodke, ki niso podvrženi obdavčitvi.

Izdatki za osebne potrebe davčnega zavezanca in njegovih družinskih članov v odmernem obdobju se določijo iz centralnega statističnega urada, razen če zavezanec dokaže drugačne odhodke za osebne potrebe.

Če se v cenitvenem postopku ugotovi, da davčni zavezanec ni ustrezno napovedal obdavčljivih dohodkov, mora plačati dolgovani znesek, zamudne obresti in globo.

Madžarska

Davčni organ izvaja nadzor nad premoženjem davčnih zavezancev s primerjavo neobdavčenih dohodkov, neprijavljenih dohodkov in prijavljenih dohodkov ter dnevnimi izdatki in skupnimi odhodki. V primeru neskladja med prijavljenimi dohodki davčnega zavezanca in njegovim trošenjem oziroma premoženjem, davčni organ začne postopek ocene prirasta premoženja.

Izbor davčnih zavezancev za nadzor ni naključen, temveč je rezultat ciljno usmerjenega izbora na podlagi celovite analize tveganja. Zakon davčni organ omejuje pri izboru, saj so tovrstni nadzori primerni le za določene najbolj tvegane davčne zavezance.

Davčni organ pošlje davčnemu zavezancu vprašalnik, ki zagotavlja pomembne začetne informacije za nadzor, saj je davčni zavezanec dolžan pojasniti vse okoliščine. Zavezanec mora predložiti vse dokumente in evidence, ki so na voljo. Na podlagi navedenega se davčni organ odloči, ali bo izvedel davčni inšpekcijski nadzor.

Davčni organ oceni davčno osnovo na podlagi razlike med dejanskimi prihodki in dejanski odhodki v kontroliranem obdobju (metoda izvora in uporabe sredstev). Začetno stanje se določi na podlagi dohodkov in premoženja v preteklem obdobju. Če davčni zavezanec ne izkaže nobenih virov, je začetno stanje enako nič. Če je bil dohodek ustvarjen v več kot enem letu, ga mora davčni organ enakomerno porazdeliti na več let po stopnjah, veljavnih v letu, na katerega se nanaša.

Davčni organ mora ugotoviti pogoje za izvedbo cenitve, torej preveriti podatke, dejstva in

okolščine ter opisati izbrano metodo cenitve. Dokazno breme se nato prevale na davčnega zavezanca, ki mora z verodostojnimi dokazi in podrobnimi pojasnili vseh okoliščin dokazati vsa odstopanja med oceno davčnega organa in dejanskim stanjem.

Davčni organ je lahko pregledoval dohodke davčnih zavezancev le za obdobje 5 let, vendar pa so leta 2006 to obdobje razširili tudi na obdobja pred rokom zastaranja (zaradi sklicevanja zavezancev na premoženje, pridobljeno pred tem datumom, ki ga davčni organ ni smel več preverjati). To seveda ne pomeni podaljšanje roka zastaranja, saj davčni organ ne more obdavčiti dohodkov, ki v preteklosti niso bili obdavčeni.

Španija

V Španiji poznajo tako imenovane neupravičene dobičke, ki ustrezajo definiciji »da odhodki presegajo dohodke ali so ugotovljene diskrepance med dohodki in bogastvom davčnega zavezanca«.

V skladu z Zakonom o dohodnini neupravičeni/neutemeljeni dobički predstavljajo blago ali posedovanje pravic, izjavo ali nakup, ki ne ustreza prejemkom ali premoženju, ki ga je prijavil davčni zavezanec in vključil v napoved fiktivnih dolgov.

Pravilo je, da so neutemeljeni dobički vključeni v obdavčljiv znesek v obdobju, ko so bili razkriti, razen če zavezanec dokaže, da lastništvo ustreznega sredstva ali pravica izhajata iz prijavljenega dohodka, ali da je bila pridobljena v preteklem davčnem obdobju (zastaranje se lahko uveljavlja).

Davčni inšpektorji pri ugotavljanju neupravičenih/neutemeljenih dobičkov uporabljajo standardne preveritve, pri tem veljajo generalna pravila za dokazne postopke (tako mora npr. oseba, ki hoče uveljavljati svoje pravice, dokazati vsa relevantna dejstva).

V Španiji je zakonsko določen splošen štiriletni zastaralni rok, ki začne teči od dneva, ko bi bilo treba davek plačati. Fizične osebe so tako dolžne hraniti dokazila o svojih stroških ali ostalih pravicah štiri leta. Vendar pa morajo določene dokumente hraniti tudi dlje, še posebej dokumente in potrdila o nabavi nepremičnin - štiri leta po prenosu nepremičnine zaradi dokazil o ustvarjenem dobičku ali izgubi pri prenosu.

Davčna stopnja: ti dobički so integrirani v splošno davčno osnovo in progresivna davčna stopnja je uporabljena za celotno davčno osnovo.

Za leto 2012 veljajo naslednje davčne stopnje:

Davčna osnova (v evrih)	Davčna stopnja
0 - 17.707,2	24,35
17.707,2 - 33.007,2	29,7
33.007,2 – 53.407,2	39,8
53.407,2 – 120.000,2	46,9
120.000,2 – 175.000,2	48,9
175.000,2 – 300.000,2	50,9
300.000,2 naprej	51,9

Kazni: uporabljena so splošna pravila, globe so v razponu od 50 % od premalo obračunanega davka (za manjše prekrške) do 150 % od premalo obračunanega davka (za zelo resne prekrške).

Španija med ukrepi za boj proti davčnim utajam uvaja obveznost, da davčni zavezanec razkrije informacije v zvezi z določenimi sredstvi, ki se nahajajo v tujini, sredstva ali pravice, ki niso bile razkrite, se štejejo kot neupravičen kapitalski dobiček, posledica katerega je obdavčitev z dohodnino, razen če zavezanec dokaže, da lastništvo določenega sredstva ali pravice izhaja iz prijavljenega dohodka, ali da je bila pridobljena v davčnem obdobju, v katerem davčni zavezanec ni bil zavezanec za dohodnino. Sankcijo predstavlja kazen v višini 150 % od premalo obračunanega davka

Bolgarija

Pogoj: Ko davčni organ ugotovi neskladje med vrednostjo premoženja ali trošenja in napovedanimi dohodki, se izvede poseben postopek.

Določbe posebnega postopka ne predstavljajo samostojnega materialno pravnega okvira za nastanek davčne obveznosti, ampak so v bistvu zbirka posebnih pravil dokaznega postopka, ki omogočajo uporabo materialnega prava ustrezno davčni zakonodaji v primeru znatnega ali popolnega pomanjkanja dokazov, potrebnih za nastanek dejanskih okoliščin, določenih v materialnem pravu, in vodi do davčnih obveznosti. O izvedbi postopka odloča davčna uprava. Tudi če obstajajo pogoji za cenitev davčne osnove, se lahko postopek vodi tudi po splošnem postopku za izvajanje nadzora. Pri tem se morajo upoštevati razlogi za točno ceno davčne osnove in vse druge okoliščine, pomembne za obračunavanje.

Dokazno breme: Dokazno breme je na davčnem organu, postopka pa ni mogoče uporabiti ob domnevnih razlogih. Splošno pravilo v zvezi z dokaznim bremenom je, da morajo vsi dokazovati dejstva, ki so koristne za njega /njo.

Bolgarski Zakon o postopku (Postopkovni Zakonik za davke in prispevke za socialno varnost) zagotavlja posebni postopek za ugotovitev obdavčljivega zneska, s tem da določa možnost upoštevanja okoliščin v zvezi s posameznikom, kadar pri davčnem zavezancu obstaja ena izmed domnev:

- kadar zahtevke za vračilo davka – davčni obračun ni bil predložen, dokler ni bil začet postopek davčnega nadzora, kjer je obveznost preverjena glede na podani zahtevek;
- kjer obstaja verjetni razlog, da je prihodek ali dohodek skrit;
- fiktivni dokumenti ali dokumenti z lažno izjavo so uporabljeni v računovodskih izkazih;
- računovodski izkazi niso ohranjeni ali niso pripravljeni v skladu z Zakonom o računovodstvu ali pa z računovodskimi izkazi ni možno določiti davčne osnove, prav tako tudi ni dokumentov, potrebnih za določitev davčne obveznosti ali določitev višine obveznih prispevkov za socialno varnost;
- dokumenti, potrebni za določitev davčne obveznosti, ne obstajajo več ali so poškodovani v tolikšnem obsegu, da niso uporabni.

Postopka ni mogoče začeti po poteku petih letih od konca koledarskega leta, v katerem je

obveznost nastala. Tek zastaralnih rokov je zadržan, kadar je bila začet kazenski postopek.

Belgija

Dohodninski zakonik iz leta 1992 (ITC92) v 340. členu določa, da sme davčni organ dokazati obstoj in vrednost davčnega dolga z vsemi sredstvi, ki so dovoljena v skladu s civilnim zakonom, z izjemo prisega.

Ta vsebuje: priznanje, listinske dokaze, pričevanja in verjetne dokaze. Je pa dejstvo, da so tovrstni ugotovitveni postopki vir številnih konfliktov in sporov davčnih zavezancev z davčno upravo.

Nadalje se 341. in 342. člen nanašata na specifična dokazna sredstva, ki so na razpolago davčni upravi, kot so obdavčitev na podlagi znakov, namigov in dokazov s primerjavo le teh, ki pa se lahko uporabljajo samo ob pomanjkanju prepričljivih dokazov.

Tako 341. člen določa sledeče:

»Če ni nasprotnih dokazov, se davčna ocena oceni, tako za pravne osebe (poslovne subjekte) kot za fizične osebe, na podlagi znakov ali namigov, da je nivo ekonomske blaginje, ki jo subjekt uživa, višji, kot je nivo, ki ga je moč doseči glede na prijavljeni dohodek.«

Sodna praksa belgijskega Kasacijskega sodišča kot zaknoito domeno potrjuje dejansko raven ekonomske blaginje, ki je oseba uživa, in na tej podlagi ocenjeno davčno osnovo.

Nasprotni dokazi

Ko davčna uprava določi obdavčljivi dohodek na podlagi znakov ali namigov, sme davčni zavezanec dokazati, da ni užival višjega nivoja ekonomske blaginje, kot je nivo, obračunan na podlagi prijavljenih dohodkov.

Ekonomska blaginja, ki je prikazana z znaki in namigi, dovoljuje določitev davčne osnove v primeru, da davčni zavezance z dejanskimi in preverljivimi dokazi ne uspe dokazati, da ta ekonomska blaginja izvira iz ostalih virov kot so tisti, ki so predmet obdavčitve.

Kadar davčna uprava na podlagi znakov in namigov ugotovi, da je nivo ekonomske blaginje, ki jo davčni zavezanec uživa, višji kot je nivo, ki ustreza prijavljenemu dohodku, ob upoštevanju dejstva, da znesek prijavljenega dohodka ni pravilen, mora davčni zavezanec zagotoviti nasprotne dokaze, ki dokazujejo, da ta ekonomska blaginja izvira iz ostalih virov, kot so tisti, ki so predmet obdavčitve iz naslove dohodnine ali drugih dohodkov, pridobljenih v preteklem obdobju.

Obdavčitev

Kadar je davčna osnova določena z oceno, je obdavčitev določena na podlagi siceršnjega postopka v skladu z veljavnimi predpisi (stopnja obdavčitve, sankcije, pritožbeni postopek).

Zastaranje: Davek se odmeri za tri leta pred letom, ko bi moral biti plačan. V primeru goljufije ali oškodovanja se to obdobje lahko podaljša še za štiri leta.

Makedonija

V skladu z Zakonom o dohodnini se izvaja posebni davčni postopek za določitev davčne obveznosti fizičnim osebam, ki so lastniki premoženja ali imajo sredstva, večja od obdavčenih.

Dokazno breme je na strani osebe, katerega premoženje se preiskuje, in le-ta je tudi dolžan

davčni upravi predložiti dokaze o izvoru finančnih sredstev, s katerimi je pridobil osebno premoženje in sredstva in sredstvih, ki jih imajo na razpolago člani njegove družine.

Dohodnina na osnovi neprijavljenega in neobdavčenega dohodka je izračunana po stopnji 70 %. Osnova za izračun davka je razlika med vrednostjo premoženja v času pridobitve in dokazanim zneskom sredstev za to pridobitev.

Če je ugotovljeno, da se je premoženje bistveno povečalo, davčna uprava naznani sum storitve kaznivega ravnanja s predložitvijo kazenske ovadbe zoper to osebo na pristojno državno tožilstvo.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona poenostavlja dosedanje ravnanje organa, pristojnega za nudenje vzajemne upravne pomoči pri izterjavi, saj je v skladu z Direktivo 2010/24 enotnemu izvršilnemu naslovu treba priznati neposredne učinke izvršilnega naslova, saj predstavlja edino podlago za izterjavo ali zavarovanje plačila terjatev v zaproseni državi. Navedeno pomeni, da davčnemu organu pri izvrševanju zaprosila za izterjavo ali zavarovanje ne bo več treba dopolnjevati ali kakor koli drugače spreminjati izvršilnih naslovov, ki jih prejme na podlagi zaprosila za pomoč.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

/

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

/

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

/

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

/

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

/

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12 in 94/12 se 68. členu peti odstavek črta.

Dosedanji šesti odstavek postane peti odstavek.

2. člen

Za 68. členom se doda nov 68.a člen, ki se glasi:

»68.a člen
(odmera davka od nenapovedanih dohodkov)

(1) Poleg primerov iz prejšnjega člena lahko davčni organ ugotovi predmet obdavčitve s cenitvijo tudi , če:

- davčni zavezanec – fizična oseba razpolaga s sredstvi za privatno potrošnjo, vključno s premoženjem, ki precej presegajo dohodke, ki jih je davčni zavezanec napovedal,
- je davčni organ na drugačen način seznanjen s podatki o sredstvih, s katerimi razpolaga davčni zavezanec – fizična oseba, trošenjem davčnega zavezanca – fizične osebe ali s podatki o pridobljenem premoženju davčnega zavezanca – fizične osebe.

(2) V primerih iz prejšnjega odstavka se davek odmeri od davčne osnove, ki je enaka ugotovljeni razliki med vrednostjo premoženja, zmanjšano za obveznosti iz naslova pridobivanja premoženja, sredstev oziroma porabo sredstev in dohodki, od katerih je bil odmerjen ali obračunan davek, oziroma dohodki, od katerih se davki ne plačajo.

(3) Postopek po tem členu se uvede za eno ali več koledarskih let v obdobju zadnjih desetih let pred letom, v katerem je bil ta postopek uveden.

(4) Od tako ugotovljene osnove se izračuna in plača davek po 70 % stopnji, ki se šteje za dokončen davek.

(5) Davčna osnova, določena v skladu s tem členom, se zniža, če zavezanec – fizična oseba dokaže, da je nižja.

(6) Ne glede na določbe zakonov o obdavčenju se pri ugotavljanju davčne osnove od dohodka iz dejavnosti ali dobička iz kapitala za davčna leta po obdobjih, za katera se je odmeril davek po tem členu, davčna osnova ne more zmanjševati zaradi uveljavljanja nepokritih davčnih izgub ali neizkoriščenih delov negativne razlike med vrednostjo kapitala ob odsvojitvi in vrednostjo kapitala v času pridobitve (izguba), ugotovljenih v obdobjih, za katera se je odmeril davek po tem členu.«.

3. člen

V prvem odstavku 69. člena se za številko »68.« doda besedilo »in 68.a«, za besedilom »(v nadaljnjem besedilu: prijava premoženja)« pa se doda besedilo »in dohodkih«.

4. točka se spremeni tako, da se glasi:

»4. deleže v gospodarskih družbah, zadrugah in drugih oblikah organiziranja, katerih vrednost presega skupaj 10.000 eurov;«.

4. člen

V 3. točki 92. člena se za besedo »četrtem« črta vejica in beseda »petim«.

5. člen

Za drugim odstavkom 111. člena se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Davčni organ zavaruje izpolnitev davčne obveznosti v zvezi z odmero davka od nenapovedanih dohodkov, kadar pričakovana davčna obveznost presega 50.000 eurov.«.

Dosedanja tretji in četrti odstavek postaneta četrti in peti odstavek.

6. člen

V prvem odstavku 114. člena se za 1. točko črta beseda »ali«, pika za 2. točko se nadomesti z vejico, in doda nova 3. točka, ki se glasi:

»3. v primeru iz tretjega odstavka 111. člena tega zakona zavaruje pričakovano davčno obveznost z vknjižbo zastavne pravice na nepremičninah zavezanca za davek, deležu družbenika.«

7. člen

V prvem odstavku 115. člena se za besedo »davek« doda besedilo »razen, če zakon določa drugače«.

8. člen

Za 117. členom se doda nov 117.a člen, ki se glasi:

»117.a člen

(pridobitev zastavne pravice v primeru odmere davka od nenapovedanih dohodkov)

(1) S sklepom za zavarovanje lahko davčni organ v primerih iz tretjega odstavka 111. člena zakona odredi:

1. vpis zastavne pravice na deležu družbenika v družbi;
2. prednambo zastavne pravice na dolžnikovi nepremičnini ali na pravici, vknjiženi na nepremičnini.

(2) Sklep za zavarovanje, s katerim se odredi vpis zastavne pravice na deležu družbenika v družbi, davčni organ nemudoma pošlje pristojnemu registrskemu organu, ki v njem vsebovano prepoved po uradni dolžnosti vpiše v predpisan register.

(3) Sklep za zavarovanje, s katerim se odredi predznamba zastavne pravice na dolžnikovi nepremičnini ali na pravici, vknjiženi na nepremičnini, davčni organ nemudoma pošlje pristojnemu sodišču, ki prednambo po uradni dolžnosti vpiše v zemljiško knjigo.

(4) V primeru predznambe zastavne pravice na dolžnikovi nepremičnini ali na pravici, vknjiženi na nepremičnini, mora davčni organ v sklepu določiti rok, do katerega traja predznamba. Predznamba sme trajati še največ dva meseca po nastopu izvršljivosti odločbe, izdane v postopku, v katerem je izdan začasni sklep za zavarovanje. Če rok, do katerega traja predznamba, poteče preden postane

odločba izvršljiva, lahko davčni organ rok veljavnosti predznambe s sklepom podaljša, če so še vedno izpolnjeni pogoji za izdajo začasnega sklepa za zavarovanje.

(5) Davčni organ mora najkasneje v roku dveh mesecev po izvršljivosti odločbe sodišču predlagati vknjižbo zastavne pravice v vrstnem redu predznamenovane pravice.«.

9. člen

V drugem odstavku 121. člena se za besedilom »prvega odstavka 117. člena« doda besedilo »in 117. a člena«.

10. člen

Naslov 126. člena se spremeni tako, da se glasi:

»126. člen
(pretrganje in zadržanje zastaranja)«

Za četrtim odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Zastaranje pravice do izterjave se zadrži za čas, ko davčni organ zaradi zakonskih razlogov ne more izvesti davčne izvršbe. Čas, ki je pretekel pred zadržanjem se všteje v zastaralni rok, ki ga določa ta zakon,«.

V dosedanjem petem odstavku, ki postane šesti odstavek, se za besedo »teči« doda besedilo »razen v primeru iz prejšnjega odstavka«.

Dosedanji šesti odstavek postane sedmi odstavek.

11. člen

Drugi odstavek 139. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Pred sestavo zapisnika mora pooblaščen oseba, ki opravlja davčni inšpekcijski nadzor, zavezanca za davek seznaniti z rezultatom davčnega inšpekcijskega nadzora, tako, da ga opozori na sporna dejstva, ki vplivajo na obdavčenje, pravne posledice ugotovitev davčnega inšpekcijskega nadzora in davčne učinke teh ugotovitev.«.

Tretji odstavek se črta.

12. člen

Tretji odstavek 140. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Zavezanec za davek lahko v pripombah k zapisniku iz prvega odstavka tega člena predlaga nova dejstva in dokaze, vendar mora obrazložiti, zakaj jih ni navedel že pred izdajo zapisnika. Davčni organ sestavi dodatni zapisnik v 30 dneh po prejemu pripomb, če te vplivajo na višino davčne obveznosti. Nova dejstva in dokazi se upoštevajo le, če so obstajali v času pred izdajo zapisnika in jih zavezanec za davek upravičeno ni mogel navajati in predložiti pred izdajo zapisnika. Glede vročanja in vlaganja pripomb na dodatni zapisnik se uporabljata prvi in drugi odstavek tega člena.«.

13. člen

Prvi odstavek 148. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Če davka ni bilo mogoče izterjati iz premoženja dolžnika, se ta izterja iz premoženja povezanih oseb, ki so to premoženje neodplačno oziroma po nižji ceni od tržne pridobile od dolžnika v letu oziroma po letu, v katerem je davčna obveznost nastala, do vrednosti tako pridobljenega premoženja.

Za povezane osebe se štejejo osebe, ki so kot povezane opredeljene v zakonu, ki ureja obdavčitev pravnih oseb, oziroma v zakonu, ki ureja dohodnino.«.

14. člen

V drugem odstavku 158. člena se besedilo »na ugotovitev lastninske pravice« nadomesti z besedilom »da je davčna izvršba na predmet izvršbe nedopustna.«

15. člen

V 176. členu se za besedo »le-ta« doda beseda »lahko«.

16. člen

Drugi odstavek 187. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Če dolжник zarubljene premičnine odtuji, uniči, poškoduje ali na kakšen drug način onemogoči davčnemu organu njihovo unovčitev, se opravi nov rubež, ne da bi bilo treba za to izdati nov sklep o izvršbi.«.

17. člen

Druga alineja prvega odstavka 189. člena spremeni tako, da se glasi:

»- če se prodaja zarubljenih premičnin ne opravi v enem letu po pridobitvi zastavne pravice na zarubljenih premičninah;«.

18. člen

Tretji odstavek 197. člena ZDavP-2 se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Šteje se, da je javna dražba uspela, če vsaj en ponudnik ponudi ceno, ki je enaka izklicni ceni.«.

19. člen

201. člen se spremeni tako, da se glasi:

»201. člen
(prodaja z zbiranjem ponudb)

(1) Zarubljene premičnine se lahko prodajo z zbiranjem ponudb, če davčni organ oceni, da bo tako z najmanjšimi stroški oziroma najhitreje prodal zarubljeno blago.

(2) Ponudniki morajo pred oddajo ponudbe vplačati varščino ali predložiti ustrezen instrument za zavarovanje plačila varščine, ki znaša 10 odstotkov ocenjene vrednosti zarubljenih premičnin, vendar ne manj kot 40 eurov.

(3) Davčni organ sestavi vabilo k dajanju ponudb, ki ga mora na primeren način javno objaviti. Vabilo vsebuje:

- opis premičnine, ki se prodaja;
- ocenjeno vrednost in
- podatke o postopku zbiranja ponudb.

(4) Davčni organ upošteva samo ponudbe ponudnikov, ki imajo priloženo potrdilo o plačilu varščine ali potrdilo o predložitvi ustreznega instrumenta za zavarovanje plačila varščine.

(5) Davčni organ obvesti ponudnike o izidu zbiranja ponudb v roku, določenem v vabilu.

(6) Davčni organ pošlje izbranemu ponudniku z obvestilom o izidu tudi pogodbo in ga pozove, da mu podpisan izvod pogodbe vrne v osmih dneh po prejemu in plača kupnino v roku, določenem v pogodbi.

(7) Vplačana varščina se všteje v kupnino.

(8) Ponudnikom, ki pri prodaji z zbiranjem ponudb niso uspeli, se vplačana varščina vrne oziroma predloženi instrument zavarovanja sprostí najkasneje v petih dneh po prejemu obvestila o izidu zbiranja ponudb.

(9) Izbranemu ponudniku, ki ne podpiše pogodbe ali ne plača kupnine, se varščina ne vrne, predloženi instrument zavarovanja pa se unovči.«.

20. člen

Za 203. členom se doda nov 203.a člen, ki se glasi:

»203.a člen

(vrnitev, uničenje, brezplačen odstop namesto prodaje)

(1) Zarubljene premičnine davčni organ po poteku rubeža vrne dolžniku. Premičnine se uničijo ali brezplačno odstopijo državnim organom, humanitarnim organizacijam in javnim zavodom, če jih dolžnik noče prevzeti. O tem se sestavi zapisnik.

(2) Stroške uničenja nosi davčni zavezanec, stroške odstopa pa organ, humanitarna organizacija ali javni zavod, ki so jim premičnine brezplačno odstopljene.«.

21. člen

V prvem odstavku 286. členu se besedilo »polovice pokojnine, ki jo prejema upravičenec v skladu z drugim odstavkom 178. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo, 112/06 – odl. US, 114/06 – ZUTPG in 110/08 - ZVarDod)« nadomesti z besedilom »polovice oziroma sorazmernega dela pokojnine, delne pokojnine ali 20 % predčasne ali starostne pokojnine, ki jo prejema upravičenec po predpisih, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje«, besedi »izplačevalca nadomestila« pa se nadomestita z besedama »izplačevalca dohodka«.

V drugem odstavku se besedilo »nadomestila in polovico pokojnine ter pokojninsko rento iz prvega odstavka tega člena, izplačana« nadomesti z besedilom »dohodke iz prvega odstavka tega člena, izplačane«.

V tretjem odstavku se besedilo »nadomestil in polovice pokojnine ali pokojninske rente« nadomesti z besedo »dohodka«.

V petem odstavku se besedilo »nadomestila in polovice pokojnine ali pokojninske rente« nadomesti z besedo »dohodka«.

22. člen

V 394. členu se znesek »200« nadomesti z zneskom »250«.

Druga točka se črta.

Dosedanje tretja, četrta, peta in šesta točka postanejo druga, tretja, četrta in peta točka.

23. člen

Napovedni stavek 395. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Z globo od 400 do 15.000 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, če:«.

Za tretjo točko se dodata nova četrta in peta točka, ki se glasita:

»4. na poziv davčnega organa ne predloži prijave premoženja ali je ne predloži na predpisan način ali v prijavi navaja neresnične podatke (prvi do šesti odstavek 69. člena);

5. davčnemu organu ne predloži dokumentacije ali ne da pojasnil v zvezi s predmetom davčnega nadzora ali ovira davčni nadzor (prvi odstavek 138. člena).«.

Dosedanji četrta in peta točka postaneta šesta in sedma točka.

24. člen

V 23. točki prvega odstavka 397. člena se beseda »drugi« nadomesti z besedo »prvi«.

KONČNA DOLOČBA

25. člen

(1) Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. januarja 2014.

(2) Do začetka uporabe tega zakona se uporablja Zakon o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12 in 94/12).

III. OBRAZLOŽITEV:

K 1. členu

Peti odstavek 68. člena se črta, črtana vsebina se uredi v novem 68.a členu.

K 2. členu

Veljavni ZDavP-2 določa možnost ugotavljanja velikosti premoženja fizične osebe za namene obdavčenja z institutom prijave premoženja. Tako so določila tega zakona, ki se nanašajo na prijavo premoženja, povezana z odmero davka v primerih, ko ima davčni organ pravico ugotoviti predmet obdavčitve fizične osebe s cenitvijo davčne osnove.

V skladu z veljavnim 69. členom ZDavP-2 sme davčni organ v določenih primerih, ki jih določa veljavni 68. člen ZDavP-2, pozvati posameznega davčnega zavezanca – fizično osebo, da predloži davčnemu organu podatke o svojem premoženju ali delih premoženja. Ti primeri so naslednji:

- zavezanec za davek ne vloži davčne napovedi ali ne predloži obračuna davka davčnemu organu ali ju vloži oziroma predloži brez podatkov, potrebnih za ugotovitev davčne obveznosti;
- fizična oseba ne napove dohodkov;
- davčni organ ugotovi, da temelji davčna napoved oziroma obračun davka na neresničnih ali nepravilnih podatkih;
- davčni organ ugotovi, da napovedani prihodki oziroma prihodki, izkazani v obračunu davka, niso sorazmerni napovedanim odhodkom oziroma odhodkom, izkazanim v davčnem obračunu, razen če davčni zavezanec navede upravičene razloge;
- zavezanec za davek na zahtevo davčnega organa ne predloži poslovnih knjig in evidenc, ki jih je dolžan voditi, ali so knjige in evidence vsebinsko napačne ali če kažejo take bistvene formalne pomanjkljivosti, ki upravičujejo dvom o njihovi vsebinski pravilnosti;
- delodajalec ne predloži podatkov o davčnem odtegljaju od dohodkov iz zaposlitve.
- če davčni organ ugotovi, da davčni zavezanec – fizična oseba razpolaga s sredstvi za privatno potrošnjo, vključno s premoženjem, ki precej presegajo dohodke, ki jih je davčni zavezanec napovedal, ali če je davčni organ na drugačen način seznanjen s podatki o sredstvih, s katerimi razpolaga davčni zavezanec – fizična oseba, oziroma s trošenjem davčnega zavezanca – fizične osebe ali s podatki o pridobljenem premoženju davčnega zavezanca – fizične osebe, se davek odmeri od ugotovljene razlike med vrednostjo premoženja, sredstev oziroma porabo sredstev in dohodki, ki so bili obdavčeni, oziroma dohodki, od katerih se davki ne plačajo. Postopek za odmero davka po tem odstavku se lahko uvede za eno ali več koledarskih let v obdobju zadnjih let pred letom, v katerem je bil ta postopek uveden.

V prijavi premoženja mora davčni zavezanec navesti premoženje, ki ga ima v lasti, in sicer:

- nepremičnine;
- pravice na nepremičninah in druge premoženjske pravice;
- premičnine, ki posamično presegajo vrednost 10.000 evrov;
- vrednostne papirje in lastniške deleže v gospodarskih družbah, zadrugah in drugih oblikah organiziranja, čigar vrednost presega skupaj 10.000 evrov;
- gotovino in denarna sredstva na računih v bankah in hranilnicah;

- terjatve in obveznosti iz naslova obligacijskih razmerij, če presegajo 3.000 evrov.

Rezident mora prijaviti premoženje, ki ga ima na območju Republike Slovenije in izven nje, nerezident pa le premoženje, ki ga ima na območju Republike Slovenije. Obveznost prijave premoženja se nanaša tudi na zakonca davčnega zavezanca oziroma osebo, ki živi z davčnim zavezancem v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih izenačena z zakonsko zvezo, oziroma osebo, ki živi z davčnim zavezancem v registrirani istospolni partnerski skupnosti ter otroka do 18. leta starosti, ki se prijavi v prijavi premoženja staršev oziroma skrbnikov.

V prijavi premoženja mora davčni zavezanec navesti premoženje po vrsti, količini in času ter načinu pridobitve, iz česar izhaja tudi možnost davčnega organa ugotoviti izvor premoženja davčnega zavezanca. Za davčni organ je prijava premoženja po vrsti, količini, času in načinu pridobitve pomembna predvsem z vidika pridobitve podatkov, ki jih davčni organ potrebuje za obdavčenje (npr.: kdaj je davčna obveznost nastala, ali gre za obdavčen promet ali ne itd.), ne pa zaradi ugotavljanja, ali je bilo premoženje zavezanca za davek pridobljeno na nezakonit način. Če pa davčni organ ugotovi takšno nezakonitost v postopkih, ki jih vodi v okviru svojih pristojnosti, o tem obvesti pristojne organe.

Davčni zavezanec mora premoženje na poziv davčnega organa tudi dokazati.

Če davčni zavezanec v prijavi ne izpolni zahtevanih podatkov, se kot prijavljena vrednost premoženja šteje le vrednost gospodinske opreme, vrednost običajnih uporabnih predmetov in osebnih predmetov, ki so v lasti fizične osebe, vendar največ do zneska 20.000 evrov. Če davčni zavezanec ne prijavi premoženja, se šteje, da je pridobljeno v obdobju od zadnje prijave premoženja, če fizična oseba ne dokaže drugače.

Po veljavni ureditvi peti odstavek 68. člena ZDavP-2 določa pravila obdavčitve nenapovedanih dohodkov. Zaradi specifičnosti cenitvenega postopka je primerneje, da se ta vsebina uredi v posebnem členu.

Davčna uprava RS (v nadaljnjem besedilu: DURS) v zadnjem času zaznava velik porast ugotovljenih primerov, ko ocena davčne osnove predstavlja velik razkorak med pridobljenim premoženjem oziroma potrošnjo in prihodki, prijavljenimi davčnemu organu. Treba je poudariti, da se je v zvezi z izvajanjem teh postopkov odmere izoblikovala sodna praksa, ki je do sedaj potrdila vse odločitve davčnega organa. Nadzor na tem področju se je izkazal kot učinkovit ukrep pri odkrivanju davčnih utaj.

Upoštevajoč navedeno, se je pokazala potreba po nadgradnji te ureditve, in sicer glede določitve spremenjene davčne stopnje pri odmeri davka od nenapovedanih dohodkov, podaljšane obdobja, v katerem lahko davčni organ vodi ta postopek ter pokrivanja davčne izgube.

DURS je v letu 2008 intenzivno in sistematično pristopil k izvajanju cenitvenih postopkov po petem odstavku 68. člena ZDavP-2 in v ta namen posebej specializiral in izobrazil okoli 20 davčnih inšpektorjev. Do leta 2012 oziroma do konca aprila 2013 je DURS izvedel 527 postopkov, v katerih je davčne zavezance – fizične osebe pozval k prijavi premoženja in se na podlagi vseh zbranih podatkov odločil, ali bo uvedel postopke cenitve po petem odstavku 68. člena ZDavP-2. Na podlagi teh odločitev je bilo tako do konca aprila 2013 uvedenih in

zaključenih 197 cenitvenih postopkov in pri tem ugotovljenih za 32.039 mio evrov dodatnih davčnih obveznosti (največ v obdobju let 2011 do 2013, in sicer 25.777 mio evrov).

Prvi odstavek, ki v tem delu ne spreminja veljavne ureditve, določa, da davčni organ lahko ugotovi predmet obdavčitve s cenitvijo, če ugotovi, da davčni zavezanec – fizična oseba razpolaga s sredstvi za privatno potrošnjo, vključno s premoženjem, ki precej presegajo dohodke, ki jih je davčni zavezanec napovedal, ali če je davčni organ na drugačen način seznanjen s podatki o sredstvih, s katerimi razpolaga davčni zavezanec – fizična oseba, oziroma s trošenjem davčnega zavezanca – fizične osebe ali s podatki o pridobljenem premoženju davčnega zavezanca – fizične osebe.

Davčna osnova je razlika med vrednostjo premoženja (zmanjšano za obveznosti iz naslova pridobivanja premoženja), sredstev oziroma porabo sredstev in dohodki, od katerih je bil odmerjen ali obračunan davek, oziroma dohodki, od katerih se davki ne plačajo. Predlagana ureditev se od veljavne ureditve razlikuje v tem, da se besedna zveze »dohodki, ki so bili obdavčeni« nadomesti z besedno zvezo »dohodki, od katerih je bil odmerjen ali obračunan davek«. S tem se jasno določi, da davčne osnove ni mogoče znižati na račun dohodkov, ki jih davčni zavezanec razkrije šele med postopkom davčnega inšpekcijskega nadzora. S tem se prepreči špekulativno ravnanje davčnega zavezanca, ko z namenom, da se izogne odmeri davka po predlagani visoki davčni stopnji, šele tekom cenitvenega postopka razkrije dohodke, ki jih v preteklosti sam ni napovedal in so obdavčeni po nižji, progresivni ali cedularni stopnji dohodnine, ali pa je odmera davka po splošnih določbah že zastarala.

Določeno je, da gre poleg primerov, določenih v 68. členu, tudi v postopku odmere davka od nenapovedanih dohodkov, za postopek cenitve, v katerem se ugotavljajo dejstva, ki omogočajo davčnemu organu določiti verjetno davčno osnovo.

Postopek odmere davka od nenapovedanih dohodkov se lahko uvede za eno ali več koledarskih let v obdobju zadnjih desetih let pred letom, v katerem je bil postopek uveden. S to določbo se davčno obdobje izvzema iz okvira splošno veljavnega koledarskega leta, saj se postopek lahko uvede za eno ali več koledarskih let, vendar največ deset let skupaj, odvisno od tega, v katerem obdobju je zavezanec pridobival premoženje.

Potreba po takšnem obdobju v prvi vrsti izhaja iz dejstva, da je premoženje dinamična kategorija, zato je mogoče določiti davčno osnovo pravilno le v primeru daljšega obdobja, še posebej v primeru prikrivanja premoženja v tujini, kar potrjujejo dosedanje izkušnje DURS. Po drugi strani pa potrebo po daljšem obdobju narekuje pravna ureditev odvzema premoženja nezakonitega izvora (ZOPNI), ki ima pravni učinek tudi na davčnem področju.

Pri predlagani spremembi daljšega obdobja, to je s petih na deset let, v katerem sme davčni organ uvesti postopek za odmero davka po tem členu, ne gre za retroaktivno uporabo zakona.

Sodna praksa je že večkrat zavzela stališče, da institut obdavčitve nepojasnjene vira ni uzakonjen na novo, ampak gre le za posamezni poseben način izvedbe cenitve kot postopka za ugotavljanje verjetne davčne osnove, ki velja že od 1. 1. 1997 dalje po ZDavP (na primer: sodba VS X Ips 1336/06 z dne 4. 3. 2010, sodba UPRS I U 484/2010 z dne 29. 3. 2012, sodba VS X Ips 284/2012 z dne 18. 5. 2013).

Za ugotovitev davčne osnove po tem členu, ki se ugotavlja s cenitvijo, je značilno, da vir, vrsta dohodka, ni pomemben za odmero davka, ker je določena zakonska domneva, da razlika

izhaja iz nepojasnjenih dohodkov določenega obdobja. Če bi bil vir ali vrsta dohodka ugotovljena, bi se lahko odmerila dohodnina po veljavnem zakonu o obdavčevanju dohodkov fizičnih oseb ali pa kakšen drug davek po zakonu, ki ureja ta davek. V primeru ugotovljene nepojasnjene razlike tako ni mogoče uporabiti materialnih določb zakona o dohodnini, zato je davek od nenapovedanih dohodkov šteti kot posebno odmero dohodnine in temu posledično tudi za dokončen davek. Za nastanek davčne obveznosti je pomemben obstoj precejšnjega nesorazmerja med vrednostjo sredstev, s katerimi zavezanec razpolaga za privatno potrošnjo, in pojasnjenimi dohodki davčnega zavezanca, saj to nesorazmerje lahko posredno kaže tudi na davčne utaje davčnega zavezanca v preteklih obdobjih. Pravno relevantnih podatkov, kot so vrsta dohodka, datum prejema posameznega dohodka ter obseg zatajenih dohodkov, ki odpade na točno določeno davčno leto, se v cenitvenem postopku ne da opredeliti z gotovostjo, zato z vidika enake obravnave davčnih zavezancev ni primerno niti sprejemljivo, da se davčnega zavezanca, ki ni izpolnil davčnih obveznosti v roku in na način, predpisan z zakonom, obravnavati tako kot davčnega zavezanca, ki spoštuje pravni red. Iz teh razlogov se uvaja davčna stopnja v višini 70 %.

Izpolnitev davčne obveznosti je temeljna obveznost zavezanca za davek, ki jo mora izpolniti ne glede na svoje druge obveznosti in ne glede na izpolnjevanje obveznosti drugih zavezancev za davek. Davčna obveznost je dolžnost zavezanca za davek, da plača na podlagi zakona določen znesek davka pod pogoji in na način, določen z zakonom o obdavčenju in z ZDavP-2. Davčna obveznost je tudi dolžnost zavezanca za davek, da napove, obračuna in plača davek na način ter v rokih, kot je določeno z zakonom.

Davčna obveznost se izpolni s plačilom davka v zakonsko predpisanem roku po nastanku davčne obveznosti. Zavezanec za davek je dolžan izpolnjevati davčne obveznosti od trenutka, ko je davčna obveznost nastala. Zavezanec za davek tudi ne more enostransko zavrniti ali enostransko odložiti izpolnitve davčne obveznosti, razen če je to z zakonom določeno.

Davčni zavezanec ima možnost predložiti davčno napoved po izteku predpisanega roka. Če izkaže opravičljive razloge za zamudo roka, se njegova davčna napoved šteje za pravočasno vloženo in ni sankcioniran z globo niti se mu ne zaračunajo obresti po evropski medbančni obrestni meri, s katerimi se ohranja vrednost glavnice.

Davčni zavezanec lahko najpozneje do vročitve odmerne odločbe, začetka davčnega inšpekcijskega nadzora, začetka postopka o prekršku oziroma kazenskega postopka vložiti davčno napoved oziroma popravljeno davčno napoved na podlagi samoprijave v primeru zamude roka za vložitev davčne napovedi ali če je v davčni napovedi navedel neresnične, nepravilne ali nepopolne podatke.

Z institutom samoprijave se zavezance za davek spodbuja, da nepravilnosti v zvezi z davčno napovedjo ali obračunom davka sporočijo davčnemu organu. Ob izpolnjevanju vseh zakonskih pogojev, med katerimi je ob zgoraj naštetih tudi plačilo davka in ustreznega pribitka, določenega v odvisnosti od dejstva, v kolikšnem času po poteku roka za predložitev napovedi ali obračuna je prijavil nepravilnosti, zavezanec ni odgovoren za prekršek.

Glede na navedeno, ima davčni zavezanec različne možnosti za odpravo nepravilnosti v zvezi z izpolnjevanjem davčnih obveznosti. Če teh možnosti ne izkoristi in se izpolnjevanju obveznosti še naprej izogiba, ob upoštevanju, da je v teh postopkih ugotovljeno večje neskladje med pridobljenim premoženjem oziroma potrošnjo in prihodki, prijavljenimi davčnemu organu, je primerno, da se to neskladje visoko obdavči.

ZDavP-2 temelji na načelu materialne resnice, ki davčnemu organu nalaga, da ugotovi dejansko stanje z gotovostjo, najvišjo stopnjo prepričanja. ZDavP-2 v primeru cenitve odstopa od iskanja materialne resnice z gotovostjo, ker določa, da se dejansko stanje ugotovi samo na podlagi verjetno izkazanih dejstev. Glavni cilj cenitve je čim bolj pravilno ugotoviti višino davčne osnove, kadar te ni mogoče zanesljivo ugotoviti ali izračunati na podlagi predloženih davčnih napovedi, obračunov davka, knjigovodskih listin itd. (v tem primeru davčni organ na podlagi dejstev ali okoliščin, ki niso popolnoma dokazane ali so posredno dokazane, določi verjetno davčno osnovo.). Znižanje ugotovljene davčne osnove na podlagi cenitve ali drugačno premoženje mora dokazovati davčni zavezanec. Davčni zavezanec je dolžan davčnemu organu dati resnične, pravilne in popolne podatke, ki jih davčni organ potrebuje za pobiranje davka.

Ne glede na določbe zakonov o obdavčenju se pri ugotavljanju davčne osnove od dohodka iz dejavnosti ali dobička iz kapitala za davčna leta po obdobjih, za katera se je odmeril davek po tem členu, davčna osnova ne more zmanjševati zaradi uveljavljanja nepokritih davčnih izgub ali neizkoriščenih delov negativne razlike med vrednostjo kapitala ob odsvojitvi in vrednostjo kapitala v času pridobitve (izgub), ugotovljenih v obdobjih, za katero se je odmeril davek po tem členu.

Določbe o odmeri davka v posebnih primerih obstajajo že v SRS od leta 1974, v slovenski davčni zakonodaji pa tudi že od vsega začetka, v dokaj nespremenjeni obliki in vsebini je bila določba zapisana že v ZDavP-1, vendar prihaja do izraza oziroma pridobiva na pomenu predvsem v zadnjih nekaj letih. V nadaljevanju navajamo primerjavo dosedanjih ureditev postopka odmere davka od nenapovedanih dohodkov (odmera davka v posebnih primerih).

Zakon o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 18/96 s spremembami - ZDavP) je v 39. členu urejal institut ocene davčne osnove. Davčni organ je na podlagi omenjenega člena ugotovil davčno osnovo z oceno med drugim tudi, ko je ugotovil, da napovedani prihodki oziroma prihodki, izkazani v davčnem obračunu, niso sorazmerni z napovedanim odhodkom oziroma odhodkom, izkazanim v davčnem obračunu, razen če zavezanec ni navedel upravičenih razlogov, pri čemer pa postopka ugotavljanja premoženja fizične osebe s tem v zvezi ni urejal posebej.

Zakon o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 54/04 s spremembami - ZDavP-1) je v 113. členu urejal odmero davka v posebnih primerih, pri čemer ni posebej našteval primerov, na podlagi katerih je davčni organ začel postopek cenitve premoženja, ampak je določal, da davčni organ, če je ugotovil, da podatki, ki jih je bil davčni zavezanec dolžan predložiti na ustrezen način na podlagi zakona o obdavčenju, ne ustrezajo dejanskemu stanju ali jih davčni zavezanec ni predložil na ustrezen način, pa bi jih moral, ugotovi predmet obdavčitve s cenitvijo in na tej podlagi odmeri davek. Cenitev je opredelil kot ugotovitveni postopek, v katerem se ugotavljajo dejstva, ki omogočajo davčnemu organu, da določi verjetno davčno osnovo. V četrtem odstavku je posebej ločil ugotavljanje davčne osnove za fizične osebe, s tem v zvezi je uvedel institut prijave premoženja, ki je vezan na postopek ugotavljanja dohodkov zgolj za fizične osebe.

Vsebinsko enaka je tudi ureditev v veljavnem ZDavP-2, kjer so v prvem odstavku 68. člena sicer ponovno taksativno navedeni primeri, v katerih davčni organ lahko ugotavlja predmet obdavčitve s cenitvijo. Ugotavljanje premoženja fizične osebe pa je na enak način kot v ZDavP-1 urejeno v petem odstavku omenjenega člena. Ocenjena osnova za odmero davka je tako razlika med vrednostjo premoženja (zmanjšano za obveznosti iz naslova pridobivanja premoženja) sredstev oziroma porabo sredstev in dohodki, ki so bili obdavčeni oziroma od

katerih se davki ne plačajo, davek pa se odmeri po povprečni stopnji dohodnine od enoletnih dohodkov zadnjega davčnega obdobja.

Poseben postopek obdavčevanja nenapovedanih dohodkov pa je bil predviden že v Zakonu o davkih občanov (Uradni list SRS št. 21/74 - ZDO) v šestem delu 13. poglavja (Postopek za odmero in pobiranje davkov) z naslovom »Poseben postopek za odmero davka od nenapovedanega dohodka«. V ZDO je bil predviden poseben ugotovitveni postopek, ki ga uvede komisija, pristojna za spremljanje pojavov nenadnih in nepojasnjenih porastov premoženja. V postopku komisija ugotavlja resnično premoženje posameznika, pri čemer se upošteva seštevek premoženja in trošenja, razlika od napovedanega dohodka predstavlja odmerno osnovo, stopnjo davka od tako ugotovljene osnove pa je določal republiški zakon (Zakon o uvedbi in stopnjah republiških davkov in taks) in je znašala 95 %. Po ZDO se je uvedel omenjeni poseben postopek zoper osebo, katere premoženje, sredstva, s katerimi razpolaga, oziroma trošenje sredstev znatno presega dohodke, ki so ji ostali po plačilu davka. V postopku se ugotavlja, od kje taki osebi dohodki oziroma premoženje. Pri tem se poudarja pomen izraza »znatno presega«, namen postopka po tem zakonu je namreč bil obravnavati predvsem ekscesne primere, ko je šlo za večja neskladja med napovedanimi doseženimi dohodki na eni in premoženjem oziroma trošenjem na drugi strani.

Predvideva se, da bo predlagana dopolnitev, vključno z določbami o zavarovanju in kazenski sankcijami, če davčni zavezanec ne predloži prijave premoženja, zagotovila učinkovitejše delo davčnega organa in prispevala k preprečevanju zlorab oziroma izogibanju izpolnjevanja davčne obveznosti.

K 3. členu

Peti odstavek 68. člena, ki je izločen iz 68. člena, je vsebovan v novem 68.a členu, zato je treba v 69. člen, ki ureja prijavo premoženja s strani davčnega zavezanca – fizične osebe, določiti sklicevanje na novi 68.a člen.

Davčni organ najprej sam zbere podatke o obsegu sredstev za privatno potrošnjo, s katerim je davčni zavezanec – fizična oseba v določenem obdobju razpolagal, in podatke o zavezančevih obdavčljivih in neobdavčljivih dohodkih. Če davčni organ na podlagi ugotovitev tako zbranih podatkov ugotovi, da potrošnja davčnega zavezanca – fizične osebe precej presega dohodke, ki jih je napovedal, sme zahtevati od davčnega zavezanca – fizične osebe, da predloži prijavo premoženja.

Na podlagi vseh podatkov davčni organ ugotovi, ali obstajajo razlogi za uvedbo odmerne postopka po 68.a členu ZDavP-2.

S prijavo premoženja se konkretizira načelo dolžnosti dajanja podatkov. Davčni zavezanec – fizična oseba je že po splošnih načelih davčnega postopka dolžna dati podatke, pomembne za določitev njegove davčne obveznosti.

Četrta točka drugega odstavka določa, da mora davčni zavezanec v prijavi premoženja navesti premoženje, ki ga ima v lasti, in sicer vrednostne papirje in lastniške deleže v gospodarskih družbah, zadrugah in drugih oblikah organiziranja, čigar vrednost presega skupaj 10.000 evrov.

S črtanjem besedila »vrednostne papirje in« se opravi samo redakcijski popravek, saj ima davčni zavezanec - imetnik tudi na podlagi vrednostnega papirja lastniški delež,

K 4. členu

Redakcijski popravek. V skladu s 3. točko 92. člena ZDavP-2 se šteje, da je davek plačan na dan, ko se davek poravna s preveč plačanim davkom v skladu s četrtem, petim in šestim odstavkom 97. člena tega zakona. Z novelo ZDavP-2F je bil črtan peti odstavek 97. člena, zato je treba 3. točko 92. člena s spremenjenim 97. členom uskladiti.

K 5. členu

Po veljavnem drugem odstavku 111. člena ZDavP-2 mora davčni organ zavarovati izpolnitev davčne obveznosti pred izdajo odločbe ali po poteku roka za predložitvi obračuna davka, če obračun davka ni bil predložen, kadar pričakovana davčna obveznost presega 50.000 evrov.

Z dopolnitvijo se določi obvezno zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti tudi v primeru, ko je uveden davčni postopek za odmero davka od nenapovedanih dohodkov (predlagani novi 68. a člen), ob pogoju, če pričakovana davčna obveznost presega 50.000 evrov.

Davčni postopek se začne po uradni dolžnosti ali na zahtevo stranke. V skladu z drugim odstavkom 72. člena ZDavP-2 se davčni postopek po uradni dolžnosti začne, ko davčni organ prejme davčno napoved, drug dokument, ali ko davčni organ opravi kakršno koli procesno dejanje z namenom uvedbe davčnega postopka.

Davčni postopek za odmero davka od nenapovedanih dohodkov se začne, ko davčni organ prejme dokument ali ko opravi procesno dejanje z namenom uvedbe davčnega postopka (na primer pozove davčnega zavezanca – fizično osebo k predložitvi prijave premoženja ter dohodkov, zavaruje izpolnitev pričakovane davčne obveznosti; pridobiva in izvaja dokaze z namenom ugotovitve, da fizična oseba razpolaga s sredstvi za privatno potrošnjo, vključno s premoženjem, ki precej presegajo dohodke). O začetku davčnega postopka organ praviloma ne izda posebnega sklepa, razen v primeru uvedbe davčnega inšpekcijskega postopka. Postopek za odmero davka od nenapovedanih dohodkov se tako lahko začne že pred uvedbo davčnega inšpekcijskega nadzora z vročitvijo sklepa o davčnem inšpekcijskem nadzoru. Postopek davčnega inšpekcijskega nadzora se lahko začne tudi, ko davčni inšpektor pri zavezancu za davek opravi kakršno koli dejanje z namenom opravljanja davčnega inšpekcijskega nadzora, če bi bil ogrožen namen davčnega inšpekcijskega nadzora. V tem primeru davčni organ ne izda sklepa.

Po prvem odstavku tega člena se postopek odmere davka od nenapovedanih dohodkov izvede, kadar davčni organ ugotovi ali je kako drugače seznanjen, da fizična oseba razpolaga s sredstvi za privatno potrošnjo, vključno s premoženjem, ki precej presegajo dohodke, ki jih je davčni zavezanec napovedal. S predlagano spremembo prihaja do izraza določba, ki je bistvena za pravilno vodenje postopka in ki je z dosedanjo ureditvijo povsem prezrta, kar ima za posledico različne pravne razlage v strokovnih krogih. Sedaj se popolnoma jasno in nedvoumno določa, da se cenitveni postopek lahko uvede tudi v primeru, ko davčni organ ugotovi ali je kako drugače seznanjen, da davčni zavezanec razpolaga z nesorazmernimi sredstvi za privatno potrošnjo. Jasneje se opredeli, da ti primeri ne predstavljajo podlago za uporabo načina izračuna davčne osnove (t.j. metode) po sedaj veljavnem petem odstavku 68. člena ZDavP-2, temveč razlog (predpostavko) za uvedbo cenitvenega postopka. S tem prihaja do izraza dolžnost davčnega organa, da v okviru zakonskih pooblastil spremlja, proučuje in reagira na pojave nesorazmernega razpolaganja s premoženjem in trošenja sredstev fizičnih oseb.

V skladu s prvim odstavkom 111. člena ZDavP-2 davčni organ lahko zahteva zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti pred izdajo odločbe ali potekom roka za predložitev davčnega obračuna oziroma zavarovanje plačila v primeru odloga ali obročnega plačila, če je tako določeno z zakonom o obdavčenju, ali če na podlagi podatkov iz uradnih evidenc oziroma drugih podatkov, ki jih davčni organ pridobi o zavezancu za davek, utemeljeno pričakuje, da bo izpolnitev oziroma plačilo davčne obveznosti onemogočeno ali precej oteženo. Davčni organ ima diskrecijsko pravico, da zahteva zavarovanje v primerih, ko bi pričakovana ali že ugotovljena davčna obveznost znašala pod 50.000 evrov, če utemeljeno pričakuje, da bo izpolnitev oziroma plačilo davčne obveznosti onemogočeno ali precej oteženo. V teh primerih gre za presojo vsakega konkretnega primera posebej, pri čemer je višina davčne obveznosti le ena izmed okoliščin, pomembnih za odločitev o zavarovanju. Poleg tega je v določenih primerih (prvi odstavek 103. člena ZDavP-2) zavarovanje plačila davka zakonsko določeno in tako predstavlja pogoj za dovolitev odloga oziroma obročnega plačila davka. V postopkih odločanja o odlogu oziroma obročnem plačilu davka gre za specifične zadeve, ki zahtevajo individualno obravnavo, zato bi zakonska določila, ki bi določala obvezno zavarovanje, v določenih primerih lahko izboljšala položaj upnika, po drugi strani pa onemogočila poslovanje davčnega zavezanca.

Z obveznim zavarovanjem po drugem in novem tretjem odstavku 111. člena se zasleduje poplačilo davčnega dolga v primerih, ko se davčni zavezanci praviloma izogibajo izpolnjevanju davčne obveznosti, ki znaša več kot 50.000 evrov. To je znesek, ki ga Kazenski zakonik v 249. členu, ob izpolnjenih drugih pogojih, določa tudi kot mejo za določitev kaznivega dejanja davčne zatajitve.

Ker ureditev neobveznega (prvi odstavek 111. člena) in obveznega (drugi in novi tretji odstavek 111. člena) zavarovanja upošteva različne položaje in kategorije davčnih zavezancev, ne gre za neenako obravnavo davčnih zavezancev.

K 6. členu

Davčni organ lahko v skladu z veljavnim 114. členom, ki določa vrste zavarovanj, v primerih iz 111. člena zahteva, zahteva predložitev ustreznega instrumenta zavarovanja, ali pa zavezancu za davek omeji ali prepove razpolaganje z določenim premoženjem.

V primerih odmere davka od nenapovedanih dohodkov se poleg zgoraj navedenih vrst zavarovanja predlaga tudi vknjižba zastavne pravice na nepremičninah zavezanca za davek, deležu družbenika ali nematerializiranih vrednostnih papirjih. V teh primerih davčni organ izda začasni sklep za zavarovanje, s katerim se pridobi zastavna pravica, ter ga pošlje v ustrezne registre.

Ker gre v tem primeru za posebno vrsto zavarovanja oziroma za začasen sklep, s katerim se pridobi zastavna pravica, se le-tega navede tudi v tem členu.

K 7. členu

Veljavni člen določa, da mora zavarovanje zagotoviti zavezanec za davek. Z novim 117. a členom se določa, da lahko davčni organ ustanovi zastavno pravico kot instrument zavarovanj, zato se ta člen ustrezno prilagodi.

K 8. členu

Veljavni institut začasnega sklepa za zavarovanje davčnemu organu omogoča, da davčnemu zavezancu prepove razpolaganje s premoženjem. V tem primeru davčni organ ne pridobi zastavne pravice na premoženju.

Davčni organ v davčnih postopkih odmere davka od nenapovedanih dohodkov zaznava primere, ko zavezanci za davek s stvarnimi zavarovanji (ustanavljanja hipotek in zastavnih pravic na lastniških deležih ali vrednostnih papirjih ter v zadnjem času z ustanavljanjem zemljiških dolgov), davčnemu organu onemogočajo poplačilo iz predmeta zavarovanja, na katerih je bila opravljena zaznamba začasnih sklepov.

Do takih primerov prihaja predvsem v postopkih po 68.a členu (po prejemu poziva za predložitev seznama premoženja), zato se predlaga, da se zastavna pravica pridobi le v primerih izvajanja teh postopkov, in samo na nepremičninah, deležih družbenika oziroma na nematerializiranih vrednostnih papirjih.

Po dosednji ureditvi, v postopkih izvršbe na predmet zavarovanja, na katerem je davčni organ z začasnim sklepom o zavarovanju dolžniku zgolj prepovedal razpolaganje s premoženjem, je davčni organ v postopku izvršbe pridobil zastavno pravico za ostalimi upniki.

Tretji odstavek 49. člena Zakona o zemljiški knjigi določa, da se predznamba (vpis, s katerim se doseže oziroma izkaže pridobitev oziroma prenehanje pravice, ki se vpisujejo v zemljiško knjigo, in ki učinkujejo pod pogojem, da se predznamba opraviči) dovoli na podlagi drugih odločb sodišča oziroma drugega državnega organa, če zakon določa, da so podlaga za predznambo pravice, ki se vpisujejo v zemljiško knjigo.

Z novim sklepom za zavarovanje se davčnemu organu omogoči pridobitev zastavne pravice na premoženju dolžnika pred izdajo in izvršljivostjo odločbe.

K 9. členu

Veljavni člen ureja veljavnost zavarovanja, ki velja od dneva izpolnitve oziroma plačila davčne obveznosti. Ne glede na ta rok veljavnosti predloženega instrumenta zavarovanja pa je za instrumente zavarovanja, urejene v 117. členu, določeno, da rok veljavnosti ne more biti krajši od treh mesecev oziroma roka, v katerem mora biti izpolnjena oziroma plačana davčna obveznost, podaljšanega za 60. dni. V zvezi s predlagano ureditvijo zastavne pravice v primeru odmere davka od nenapovedanih dohodkov, se prav tako določi izjema veljavnosti zavarovanja, kot velja za instrumente zavarovanja po 117. členu.

K 10. členu

ZDavP-2 določa rok v katerem mora davčni organ opraviti davčno izvršbo. Po preteku roka pravica do izterjave zastara oziroma davčna obveznost preneha.

Zaradi razlogov dejanske in pravne narave, ki niso na strani davčnega organa in vplivajo na zastaralni rok, je treba urediti zadržanje zastaranja.

V praksi se pojavljajo primeri, ko davčni dolg zastara, ker davčni organ zaradi postopkov (na primer sodnih, insolvenčnih), urejenih v drugih predpisih, ne more opraviti davčne izvršbe. Na primer, davčni organ v insolvenčnih postopkih uveljavlja terjatve, ki jih zaradi določb ZFPPIPP ni mogoče izterjevati. Ti postopki praviloma trajajo zelo dolgo, kar ima za posledico odpis terjatve zaradi zastaranja. Z namenom izognitvi odpisu iz naslova relativnega (5 let) oziroma

absolutnega zastaranja (10 let) se zaradi ovir pravne narave predlaga določitev prekinitve teka zastaranja za čas, ko po zakonu ni mogoče voditi davčne izvršbe. Za podobno situacijo gre tudi v primeru zapuščinskih postopkov, ki so velikokrat zelo dolgotrajni. Ko so dediči ugotovljeni, prevzamejo tako pravice kot obveznosti, vendar pa je zaradi zastaranja treba

Pretrganje zastaranja pomeni, da se zastaralni rok zaradi določene okoliščine prekine in se zaradi tega tisti del zastaralnega roka, ki je že potekel, ne šteje več, temveč začne zastaralni rok po prenehanju ovire teči znova. Zadržanje zastaranja pomeni, da lahko med tekom zastaralnih rokov nastopijo ovire dejanske ali pravne narave, ki povzročijo, da zastaralni rok ne teče.

K 11. členu

Veljavna določba ureja pravico zavezanca za davek do informacij. Po prvem odstavku mora pooblaščen uradna oseba, ki opravlja davčni inšpekcijski nadzor, zavezanca za davek pred začetkom davčnega inšpekcijskega nadzora poučiti o pravici, da je prisoten pri davčnem inšpekcijskem nadzoru in, da je tekoče obveščen o pomembnih dejstvih in dokazih v inšpekcijskem nadzoru ter med postopkom, razen če to onemogoča potek ali namen davčnega inšpekcijskega nadzora, obveščati zavezanca za davek o pomembnih dejstvih in dokazih in vse to navesti v zapisnik.

Drugi odstavek tega člena določa, da mora pooblaščen uradna oseba pred sestavo zapisnika o rezultatu davčnega inšpekcijskega nadzora opraviti sklepni pogovor z zavezancem za davek, v katerem mora zavezanca za davek opozoriti na sporna dejstva, ki vplivajo na obdavčenje, na pravne posledice ugotovitev davčnega inšpekcijskega nadzora in na davčne učinke teh ugotovitev. Tretji odstavek pa določa, da sklepni pogovor ni potreben, če rezultat davčnega inšpekcijskega nadzora ne zahteva spremembe obdavčenja, ali se mu zavezanec za davek odpove, ali se mu izogiba.

Z zasledovanjem hitrosti postopka se predlaga sprememba drugega in tretjega odstavka, ki ureja sklepni pogovor.

ZUP, ki se v davčnem postopku uporablja subsidiarno, že v 9. členu (načelo zaslišanja stranke) določa, da preden se izda odločbo, treba stranki dati možnost, da se izjavi o vseh dejstvih in okoliščinah, ki so pomembna za odločbo. To načelo daje stranki tri temeljne pravice: pravico udeleževati se ugotovitvenega postopka, pravico izjaviti se o vseh dejstvih in okoliščinah ter pravico izpodbijati ugotovitve in navedbe organa in nasprotnih strank ter drugih udeležencev postopka. ZUP v 146. členu, ki konkretizira 9. člen, določa, da ima stranka pravico udeleževati se ugotovitvenega postopka in za doseg namena, ki ga ima ta postopek, dajati potrebne podatke ter braniti svoje pravice in z zakonom zavarovane koristi. Uradna oseba, ki vodi postopek, mora stranki na ustni obravnavi ali izven ustne obravnave pisno oziroma ustno na zapisnik omogočiti da se izreče o vseh okoliščinah in dejstvih, ki so bila navedena v ugotovitvenem postopku, da se izreče o predlogih in ponujenih dokazih, da sodeluje pri izvedbi dokazov, da postavlja vprašanja drugim strankam, pričam in izvedencem in da se seznani z uspehom dokazovanja ter se o tem izreče. Pristojni organ ne sme izdati odločbe, preden ne da stranki možnosti, da se izreče o dejstvih in okoliščinah, ki so pomembna za izdajo odločbe.

Novi drugi odstavek določa, da mora pooblaščen uradna oseba pred sestavo zapisnika mora pooblaščen uradna oseba, ki opravlja davčni inšpekcijski nadzor, zavezanca za davek seznani z rezultatom davčnega inšpekcijskega nadzora, v katerem mora zavezanca za davek opozoriti na

sporna dejstva, ki vplivajo na obdavčenje, na pravne posledice ugotovitev davčnega inšpekcijskega nadzora in na davčne učinke teh ugotovitev.

Način seznanitve davčnega zavezanca z informacijam, določenimi v prvem in drugem odstavku tega člena določajo splošna postopkovna pravila, urejena v ZUP.

Črtanje obveznosti sklepnega pogovora ne zmanjšuje pravne varnosti zavezanca za davek.

K 12. členu

Davčni organ ugotavlja, da zavezanci za davek v postopku davčnega inšpekcijskega nadzora vse pogostejše predlagajo listine in druge dokaze šele v postopku dajanja pripomb na zapisnik in ne v postopku pred izdajo zapisnika. V večini primerov gre za dokaze, ki jih je davčni organ zahteval že med postopkom inšpekcijskega pregleda pred izdajo zapisnika in so v tem času že obstajali.

Tako zavezanci za davek po izdaji zapisnika večinoma dokazujejo dejstva, ki so se ugotavljala že v postopku do izdaje zapisnika, dokazi, predloženi po izdaji zapisnika, pa so do izdaje zapisnika že obstajali. S takšnim ravnanjem se zavlačujejo postopki davčnega inšpekcijskega nadzora.

Predlagana sprememba po vsebini smiselno sledi ureditvi ZUP, in sicer drugemu odstavku 146. člena, ki ureja posebni ugotovitveni postopek in tretjemu odstavku 238. člena, ki določa pravila glede pritožbenih novot.

Po drugem odstavku 146. člena ZUP ima stranka vse do izdaje odločbe pravico dopolnjevati in pojasnjevati svoje trditve; če pa stori to po ustni obravnavi, mora opravičevati, zakaj tega ni storila na obravnavi. Torej ZUP v skladu z načelom ekonomičnosti že vsebuje omejitve, da naj bi stranka dejstva navajala do ustne obravnave (tako na njej kot izven nje), kasneje pa tako, da opraviči, zakaj ni tega storila že prej.

Predlagana sprememba bo s skrajšanjem davčnih inšpekcijskih nadzorov vplivala na njihovo ekonomičnost ter učinkovitost.

Veljavni ZDavP-2 v 138. členu določa, da mora zavezanec za davek sodelovati pri ugotavljanju dejanskega stanja, ki je pomembno za obdavčevanje. Zlasti je dolžan dajati podatke, predložiti poslovne knjige in evidence, poslovno dokumentacijo in druge dokumente na kraju opravljanja davčnega inšpekcijskega nadzora in dajati pojasnila, ki so potrebna za njihovo razumevanje.

Davčni organ je v skladu s prvim odstavkom 139. člena ZDavP-2 dolžan zavezanca za davek pred začetkom davčnega inšpekcijskega nadzora poučiti o njegovi pravici, da je prisoten pri davčnem inšpekcijskem nadzoru in, da je tekoče obveščen o pomembni dejstvih in dokazih v inšpekcijskem nadzoru tem med postopkom, razen če to onemogoča potek ali namen davčnega inšpekcijskega nadzora. Davčni organ ga mora tudi obveščati o pomembnih dejstvih in dokazih in vse to navesti v zapisnik.

Predlog je skladen tudi z dolžnostjo govoriti resnico in pošteno uporabo pravic, ki so ji priznane s predpisi (11. člen ZUP). Davčni organ ugotavlja, da zavezanci za davek ne ravnavo skladno s tem načelom, ampak ga celo zlorabljajo z namenom zavlačevanja postopka.

Treba je poudariti, da preučitev novih ali dodatnih dejstev pomeni znatno in nepotrebno podaljševanje že tako dolgih inšpekcijskih pregledov, predvsem v odmernih postopkih po veljavnem petem odstavku 68. člena ZDavP-2, v katerih davčni organ še posebej ugotavlja nesodelovanje in namerno zavlačevanje postopka s strani davčnih zavezancev.

Zavezanec za davek ima v skladu s 237. členom ZUP pravico izpodbijati odločbo s pritožbo, če mu ni bila dana možnost udeležbe ali če mu ni bila dana možnost, da se izjavi o dejstvih in okoliščinah, pomembnih za izdajo odločbe.

Upoštevajoč navedeno, predlagana sprememba ne bo vplivala na pravno varnost zavezancev za davek.

K 13. členu

Veljavna ureditev določa, da če davka ni bilo mogoče izterjati iz premoženja dolžnika – fizične osebe, se ta izterja iz premoženja ožjih družinskih članov, ki so to premoženje neodplačno oziroma po nižji ceni od tržne dobili od dolžnika v letu oziroma po letu, v katerem je davčna obveznost nastala, do vrednosti tako pridobljenega premoženja. Za ožje družinske člane se štejejo: zakonec oziroma oseba, s katero živi dolžnik v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo oziroma oseba, s katero dolžnik živi v registrirani istospolni partnerski skupnosti, otroci oziroma posvojenci ter vnuki in starši oziroma posvojitelji dolžnika.

Tako so ožji družinski člani v primeru neuspešne davčne izvršbe poroki za plačilo davčnega dolga, če so premoženje pridobili od davčnega dolžnika neodplačno ali po nižji ceni od tržne cene v letu oziroma po letu, v katerem je davčna obveznost nastala.

Davčni organ ugotavlja, da davčni dolžniki na različne načine prenašajo premoženje na druge osebe in s tem onemogočijo izterjavo davčnih obveznosti. Pri tem gre predvsem za davčne dolžnike, ki nimajo odprtih računov oziroma dolžnike z blokiranimi računi, ki se svojimi dolžniki dogovorijo, da le-ti plačila usmerijo na zasebne račune povezanih fizičnih ali pravnih oseb, za tako preusmeritev nakazila pa ne obstaja ustrezna pravna podlaga in knjigovodska listina. Davčna izvršba ni uspešna, ker je davčni dolžnik premoženje odtujil brezplačno ali po ceni, ki je nižja od tržne.

Upoštevajoč navedene razloge se s predlogom razširja krog oseb, porokov za plačilo davčnega dolga, če so premoženje pridobili od davčnega dolžnika neodplačno ali po nižji ceni od tržne cene v letu oziroma po letu, v katerem je davčna obveznost nastala.

Predlog veže definicijo povezanih oseb na definicijo določeno v 16. členu veljavnega ZDoh-2, če je dolžnik fizična oseba (ali fizična oseba, ki opravlja dejavnost). V primerih, kadar je dolžnik pravna oseba, ta člen napotuje na uporabo definicije povezanih oseb, določeno v 16. in 17. členu sedaj veljavnega ZDDPO-2.

K 14. členu

Dosedanja ureditev po kateri mora tretji, ki vloži ugovor zoper sklep o davčni izvršbi, ugovor pa je s sklepom davčnega organa zavrnjen, vložiti tožbo zoper davčni organ na ugotovitev lastninske pravice, ne zajema vseh situacij, ko tretji vloži ugovor tretjega v postopku izvršbe, kot je na primer ugovor zakonca, da je premoženje, ki je predmet izvršbe, skupno premoženje,

zaradi česar je izvršba na tako premoženje nedovoljena, dokler deleži na skupnem premoženju niso določeni. V teh primerih tretji ne more vložiti tožbe na ugotovitev lastninske pravice, ampak tožbo na ugotovitev nedopustnosti izvršbe. Predlagana sprememba sledi določbam Zakona o izvršbi in zavarovanju.

K 15. členu

Veljavna zakonodaja določa obvezen prenos krajevne pristojnosti davčnemu organu, na območju katerega se premoženje nahaja, da izvrši rubež, cenitev in prodajo zarubljene premoženja, če se premoženje, ki je predmet izvršbe, ne nahaja na območju davčnega organa, ki je izdal sklep o izvršbi.

Predlagana ureditev, ki zasleduje racionalizacijo izvajanja nalog davčnega organa, omogoča, da bo lahko izvršil rubež, cenitev in prodajo zarubljene premoženja davčni organ, ki je izdal sklep o izvršbi ali organ, na območju katerega se premoženje nahaja.

K 16. členu

S spremembo se črta obveznost davčnega organa, da zoper dolžnika, ki zarubljene premoženja odtuji, uniči, poškoduje ali na kakšen drug način onemogoči davčnemu organu njegovo unovčitev, vložijo prijavo pri državnem tožilcu.

Dolžniku je prepovedano razpolagati z zarubljenimi premoženji. Če davčni zavezanec uporablja zarubljeno premoženje v nasprotju z zakonom (jo odtuji, poškoduje, uniči ali kako drugače onemogoči unovčitev zarubljene premoženja) se sankcionira z globo po ZDavP-2 (5. točka 394. člena in 23. točka 397. člena ZDavP-2).

Oškodovanje tujih pravic je po 223. členu Kazenskega zakonika določeno kot kaznivo dejanje. Pregon se začne na predlog (davčnega organa) v treh mesecih od dneva, ko je upravičenec izvedel za storilca in kaznivo dejanje.

Upoštevajoč, da 145. člen Zakona o kazenskem postopku nalaga vsem državnim organom in organizacijam z javnimi pooblastili dolžnost naznaniti kazniva dejanja, za katera se storilec preganja po uradni dolžnosti, če so o njih obveščeni, ali če kako drugače zvedo zanje, kot tudi, da je kršitev sankcionirana z globo, ni potrebno v ZDavP-2 določati obveznosti vložitve prijave pri državnem tožilcu.

K 17. členu

Po veljavni ureditvi veljavnost rubeža preneha tudi, če se prodaja zarubljenih premoženj ne opravi v enem letu od vročitve sklepa o izvršbi.

S predlogom se določi, da veljavnost rubeža preneha, če se prodaja zarubljenih premoženj ne opravi v enem letu po pridobitvi zastavne pravice na zarubljenih premoženjih.

V primerjavi s sedanjo ureditvijo se veljavnost rubeža praviloma ne bo podaljšal, ker je rubež praviloma opravljen in vpisan v RZPP praviloma isti dan, ob vročitvi sklepa o izvršbi, v primerih, ko se rubež izvede pred vročitvijo sklepa o izvršbi, pa se bo rok celo skrajšal.

Sprememba te določbe je potrebna zaradi primerov dodatnih, novih rubežev na podlagi obstoječega sklepa o izvršbi, zato veljavna ureditev, po kateri se rok prodaje veže na vročitev sklepa o izvršbi za te primere ni ustrezna.

K 18. členu

S predlagano spremembo se zasleduje povečanje učinkovitost prodaje po javni dražbi, ki je ob obstoječi zakonski ureditvi najmanj ekonomičen način prodaje.

Po podatkih davčnega organa je prva javna dražba praviloma neuspešna tudi v primerih, ko se je udeleži več ponudnikov. Davčni organ ugotavlja, da se zaradi pričakovanja po dodatnem znižanju izklicne cene na drugi javni dražbi sodelujoči na dražbi (v zadnjem času so to praviloma predstavniki podjetij, ki se profesionalno ukvarjajo s preprodajo na ta način kupljenega blaga) dogovorijo, da nihče ne bo ponudil višje cene od izklicne, kar ima za posledico, da je prva dražba neuspešna. Posledično je potrebno razpisati ponovno dražbo in na njej znižati izklicno ceno. Zaradi dodatnih stroškov prodaje in hkratnega povečanja terjatve, za poplačilo katere se zarubljena premoženja prodaja (na račun zamudnih obresti), je takšen način prodaje neekonomičen, saj je ob prodaji pokrit bistveno nižji del terjatve do dolžnika kot bi bil v primeru takojšnje prodaje po izklicni ceni.

Ocenjujemo, da bo znižanje kriterija za uspešnost prve javne dražbe ob hkratni spremembi pogojev za vračilo vplačane varščine za sodelovanje na javni dražbi pripomoglo k večji učinkovitosti te oblike prodaje. Prodaja blaga na prvi dražbi po izklicni ceni, ki je enaka ocenjeni vrednosti po rubežnem zapisniku, ne predstavlja oškodovanja dolžnika.

Dosežena izklicna cena kot pogoj za uspešno prvo javno dražbo je primerljiva z ureditvijo v Zakonu o izvršbi in zavarovanju.

K 19. členu

Davčni organ pri prodaji zarubljenih premoženj z zbiranjem ponudb ugotavlja, da davčni dolžniki ter drugi ponudniki v dogovoru z davčnimi dolžniki pošiljajo ponudbe z visokimi zneski, čeprav nimajo namena kupiti blaga. Veliko je primerov, ko izbrani ponudniki ne plačajo kupnine.

Predlog člena določa, da morajo ponudniki pred oddajo ponudbe vplačati varščino ali predložiti ustrezen instrument za zavarovanje plačila varščine. Če izbrani ponudnik ni podpisal pogodbe ali ni plačal kupnine, se varščina ne vrne, predloženi instrument za zavarovanje varščine pa se unovči.

Namen spremenjenega člena je onemogočiti izigravanje in zavlačevanje postopka neresnih ponudnikov. Spremenjeni člen ne bo odvrnil kupcev, ki imajo namen kupiti blago, k oddaji ponudbe, ker se varščina kupcu všteva v kupnino oziroma neizbranim ponudnikom vrne.

K 20. členu

Veljavna ureditev ne določa postopka s premoženji, če davčni organ v času veljavnosti rubeža zarubljenih premoženj ne more prodati. V praksi se dogaja, da v roku enega leta od opravljenega rubeža zarubljenih premoženj ni mogoče prodati na nobenega od zakonsko določenih načinov, čeprav so posamezni načini prodaje izvedeni več kot enkrat. Prav tako tudi ni pričakovati, da bi bila prodaja takih premoženj uspešna po enem letu.

Davčni organ po poteku rubeža zarubljene premičnine vrača dolžnikom. Pojavljajo se primeri, ko dolžnik premičnin ne želi prevzeti. Predlog davčnemu organu omogoča, da bo v teh primerih lahko premičnine uničil ali jih brezplačno odstopil državnim organom, humanitarnim organizacijam, javnim zavodom, če jih dolžnik premičnin ne bo želel prevzeti.

Stroške uničenja nosi davčni zavezanec, stroške prevzema pa prevzemnik premičnine.

Predlog sledi ureditvi v primeru, če davčni organ prodaja blago, ki so ga odvzeli drugi organi (veljavni 206. člen ZDavP-2).

K 21. členu

S tem členom je opravljena uskladitev določb 286. člena, ki je potrebna zaradi ustreznega sklicevanja na določene dohodke, kot so določeni po novem Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2). Navedene določbe 286. člena določajo postopek v zvezi z možnostjo uporabe znižane stopnje akontacije dohodnine, in sicer tudi od polovice pokojnine, ki jo prejema upravičenec v skladu z drugim odstavkom 178. člena ZPIZ-1, ker pa je navedena pravica po ZPIZ-2 določena nekoliko drugače in v drugem členu, je potrebna sprememba, in sicer je po novem določena možnost uporabe znižane stopnje akontacije dohodnine od polovice oziroma sorazmernega dela pokojnine uživalcu pokojnine, ki začne ponovno delati oziroma opravljati dejavnost, od delne pokojnine, ki je po vsebini podoben dohodek kot polovica oziroma sorazmerni del pokojnine, le da pri delni pokojnini ni prekinitve zavarovanja in od 20% predčasne ali starostne pokojnine, ki je nova pravica, določena po ZPIZ-2

K 22. členu

Ta člen določa višino globe za davčne prekrške posameznikov. Predlaga se povišanje spodnje meje globe iz 200 evrov na 250 evrov, ker menimo, da je dosedanja višina prenizka. Poleg tega je predlog povezan tudi s predvideno spremembo Zakona o prekrških, s katero se bo uklonilni zapor določal samo, če je bil za prekršek izdan plačilni nalog, če neplačana globe ne presega 200. evrov. DURS meni, da zagrožen uklonilni zapor pripomore k večjemu poplačilu glob.

ZDavP-2 v 69. členu določa, da sme davčni organ v primerih iz 68. člena pozvati davčnega zavezanca – fizično osebo, da predloži prijavo premoženja. Kršitev te obveznosti je sankcionirana z globo, in sicer je določena kot davčni prekršek posameznikov. Davčni organ sme za ta prekršek kaznovati posameznika z globo 200 do 400 evrov.

Predlaga se črtanje te določbe. Sankcija za ta prekršek se uredi v 395. členu, ki ureja hujše davčne prekrške posameznikov.

K 23. členu

Po veljavni ureditvi se za hujše davčne prekrške, urejene v tem členu, lahko kaznuje za prekršek posameznik, in sicer v višini 400 do 1.200 evrov. Predlaga se, da se zgornja meja globe za najhujše davčne prekrške posameznikov poviša na 15.000 evrov, kar je v skladu s pooblastilom, določenim v šestem odstavku 17. člena Zakona o prekrških. Predlagatelj meni, da bo povišanje globe davčne zavezanca odvracalo k dejanjem, ki pomenijo hujšo kršitev zakona. S povišanjem globe se zasleduje preventivni kot tudi represivni učinek.

Predlaga se, da se kršitve obveznosti davčnega zavezanca, da na poziv davčnega organa ne predloži prijave premoženja ali je ne predloži na predpisan način ali v prijavi navaja neresnične podatke ali da davčnemu organu ne predloži dokumentacije ali ne da pojasnil v zvezi s predmetom davčnega nadzora ali ovira davčni nadzor, opredelijo kot hujši davčni prekršek.

K 24. členu

Redakcijski popravek. V 23. točki prvega odstavka 397. členu se beseda »drugi« nadomesti z besedo »prvi«

K 25. členu

Določi se rok veljavnosti in uporabe tega zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

68. člen

(odmera davka v posebnih primerih)

(1) Davčni organ lahko ugotovi predmet obdavčitve s cenitvijo in na tej podlagi odmeri davek, če:

– zavezanec za davek ne vloži davčne napovedi ali ne predloži obračuna davka davčnemu organu ali ju vloži oziroma predloži brez podatkov, potrebnih za ugotovitev davčne obveznosti;

– fizična oseba ne napove dohodkov;

– ugotovi, da temelji davčna napoved oziroma obračun davka na neresničnih ali nepravilnih podatkih;

– ugotovi, da napovedani prihodki oziroma prihodki, izkazani v obračunu davka, niso sorazmerni napovedanim odhodkom oziroma odhodkom, izkazanim v davčnem obračunu, razen če davčni zavezanec navede upravičene razloge;

– zavezanec za davek na zahtevo davčnega organa ne predloži poslovnih knjig in evidenc, ki jih je dolžan voditi, ali so knjige in evidence vsebinsko napačne ali če kažejo take bistvene formalne pomanjkljivosti, ki upravičujejo dvom o njihovi vsebinski pravilnosti;

– delodajalec ne predloži podatkov o davčnem odtegljaju od dohodkov iz zaposlitve.

(2) Cenitev je ugotovitveni postopek, v katerem se ugotavljajo dejstva, ki omogočajo davčnemu organu določiti verjetno davčno osnovo.

(3) Če je davčnemu organu poznan del prihodkov ali del odhodkov, se verjetna davčna osnova lahko določi na podlagi uradnih podatkov in podatkov, ki jih davčni organ zbere v ugotovitvenem postopku v zvezi z zavezancem za davek, njegovimi družinskimi člani in povezanimi osebami, kot so podatki o številu zaposlenih, izplačanih plačah in drugih dohodkih iz zaposlitve, prihodkih in odhodkih, opravljenih dobavah, nabavah in storitvah, vrednosti premoženja, in drugih zunanjih znakov posedovanja premoženja, proizvodnih kapacitetah oziroma opremljenosti ter lokaciji poslovnih in stanovanjskih prostorov, številu najemnikov ter obdobju oddajanja v najem.

(4) Če davčni organ nima na razpolago podatkov iz tretjega odstavka tega člena, oceni davčno osnovo z uporabo podatkov iz tretjega odstavka tega člena pri zavezancih za davek, ki so v istem davčnem obdobju in v podobnih okoliščinah opravljali enako ali podobno dejavnost oziroma opravljali enake ali podobne dobave in storitve oziroma dosegali primerljive vrste dohodkov. V tem primeru davčni organ odmeri davek za davčno obdobje, kot je določeno z zakonom o obdavčenju od ocenjene davčne osnove.

(5) Če davčni organ ugotovi, da davčni zavezanec – fizična oseba razpolaga s sredstvi za privatno potrošnjo, vključno s premoženjem, ki precej presegajo dohodke, ki jih je davčni zavezanec napovedal, ali če je davčni organ na drugačen način seznanjen s podatki o sredstvih, s katerimi razpolaga davčni zavezanec – fizična oseba, oziroma s trošenjem davčnega zavezanca – fizične osebe ali s podatki o pridobljenem premoženju davčnega zavezanca – fizične osebe, se davek odmeri od ugotovljene razlike med vrednostjo premoženja (zmanjšano za obveznosti iz naslova pridobivanja premoženja), sredstev oziroma porabo sredstev in dohodki, ki so bili obdavčeni, oziroma dohodki, od katerih se davki ne plačajo. Postopek za odmero davka po tem odstavku se lahko uvede za eno ali več koledarskih let v obdobju zadnjih pet let pred letom, v katerem je bil ta postopek uveden. Od tako ugotovljene osnove se plača davek po povprečni stopnji dohodnine od enoletnih dohodkov zadnjega davčnega obdobja.

(6) Verjetna davčna osnova oziroma z oceno določena davčna osnova po tem členu se zniža, če

zavezanec za davek dokaže, da je nižja.

69. člen

(prijava premoženja)

(1) V primerih iz 68. člena tega zakona sme davčni organ pozvati posameznega davčnega zavezanca – fizično osebo, da predloži davčnemu organu podatke o svojem premoženju ali delih premoženja (v nadaljnjem besedilu: prijava premoženja).

(2) V prijavi premoženja mora davčni zavezanec iz prvega odstavka tega člena navesti premoženje, ki ga ima v lasti, in sicer:

1. nepremičnine;
2. pravice na nepremičninah in druge premoženjske pravice,
3. premičnine, ki posamično presegajo vrednost 10.000 eurov;
4. vrednostne papirje in lastniške deleže v gospodarskih družbah, zadrugah in drugih oblikah organiziranja, čigar vrednost presega skupaj 10.000 eurov;
5. gotovino in denarna sredstva na računih v bankah in hranilnicah;
6. terjatve in obveznosti iz naslova obligacijskih razmerij, če presegajo 3.000 eurov.

(3) Rezident Republike Slovenije prijavi premoženje iz drugega odstavka tega člena, ki se nahaja v Republiki Sloveniji in izven Republike Slovenije, nerezident Republike Slovenije pa premoženje, ki se nahaja v Republiki Sloveniji.

(4) V prijavi premoženja se navedejo količina oziroma število enot premoženja ter vrednost posamezne enote premoženja ob pridobitvi, čas in pravni temelj pridobitve posamezne enote premoženja. Davčni zavezanec mora premoženje na poziv davčnega organa dokazati.

(5) V prijavi premoženja se lahko navede tudi drugo premoženje, ki ni navedeno v drugem odstavku tega člena.

(6) Davčni organ lahko od istega davčnega zavezanca zahteva predložitev prijave premoženja ali delov premoženja največ enkrat letno.

(7) Če davčni zavezanec iz prvega odstavka tega člena živi v zakonski zvezi oziroma v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo oziroma v registrirani istospolni partnerski skupnosti, prijavi premoženje tudi zakonec oziroma oseba, ki živi z davčnim zavezancem v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo oziroma oseba, ki živi z davčnim zavezancem v registrirani istospolni partnerski skupnosti.

(8) Premoženje otroka do 18. leta starosti se prijavi v prijavi premoženja staršev oziroma skrbnikov.

(9) Če prijava premoženja ne zajema predpisanih podatkov, se kot prijavljena vrednost premoženja šteje le vrednost gospodinjske opreme, vrednost običajnih uporabnih predmetov in osebnih predmetov, ki so v lasti fizične osebe, vendar največ do zneska 20.000 eurov.

(10) Za premoženje, ki ga fizična oseba ne prijavi v prijavi premoženja, se šteje, da je pridobljeno v obdobju od zadnje prijave premoženja, če fizična oseba ne dokaže drugače.

(11) Prijavo premoženja iz prvega odstavka tega člena sme davčni organ uporabiti le za oceno davčne osnove za davke od dohodkov fizičnih oseb.

92. člen

(dan plačila davka)

Šteje se, da je davek plačan:

1. na dan, ko izvajalec plačilnega prometa izvrši nalog za plačilo davkov,
2. na dan sprejetja odločitve pristojnega organa o konverziji davka v kapitalsko naložbo, razen če je odločitev pozneje preklicana,
3. na dan, ko se davek poravna s preveč plačanim davkom v skladu s četrtem, petim in šestim odstavkom 97. člena tega zakona, oziroma
4. na dan plačila davka pri davčnem organu

111. člen

(zavarovanje)

- (1) Davčni organ zahteva zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti pred izdajo odločbe ali potekom roka za predložitev davčnega obračuna (v nadaljnjem besedilu: zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti) oziroma zavarovanje plačila v primeru odloga ali obročnega plačila davčne obveznosti (v nadaljnjem besedilu: zavarovanje plačila davčne obveznosti), če je tako določeno z zakonom o obdavčenju, ali če na podlagi podatkov iz uradnih evidenc oziroma drugih podatkov, ki jih davčni organ pridobi o zavezancu za davek, utemeljeno pričakuje, da bo izpolnitev oziroma
- (2) Davčni organ zavaruje izpolnitev davčne obveznosti pred izdajo odločbe ali po poteku roka za predložitev obračuna davka, če obračun davka ni bil predložen, kadar pričakovana davčna obveznost presega 50.000 eurov.«.plačilo davčne obveznosti onemogočeno ali precej oteženo.
- (3) Davčni organ zahteva zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti oziroma zavarovanje plačila davčne obveznosti s sklepom, v katerem tudi določi vrsto zavarovanja. Sklep mora biti obrazložen.
- (4) Zoper sklep iz tretjega odstavka tega člena je dovoljena pritožba, ki se v roku osmih dni vloži pri davčnem organu, ki je sklep izdal. Pritožba zoper sklep ne zadrži njegove izvršitve.

114. člen

(vrste zavarovanj)

(1) Davčni organ lahko v skladu s 111. členom tega zakona:

1. zahteva predložitev ustreznega instrumenta zavarovanja, ali
2. zavezancu za davek omeji ali prepove razpolaganje z določenim premoženjem (v nadaljnjem besedilu: začasni sklep za zavarovanje).

(2) V primerih, ko davčni organ zavezancu za davek omeji ali prepove razpolaganje z določenim premoženjem, se sklep iz drugega odstavka 111. člena tega zakona šteje za začasni sklep za zavarovanje iz 119. člena tega zakona.

115. člen

(oseba, ki je dolžna zagotoviti zavarovanje)

(1) Zavarovanje mora zagotoviti zavezanec za davek.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko davčni organ na zahtevo zavezanca za davek dovoli, da zavarovanje namesto njega predloži tudi tretja oseba.

121. člen

(veljavnost zavarovanja)

(1) Zavarovanje velja do dneva izpolnitve oziroma plačila davčne obveznosti.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena rok veljavnosti instrumenta zavarovanja iz prvega odstavka 117. člena tega zakona ne more biti krajši od treh mesecev oziroma roka, v katerem mora biti izpolnjena oziroma plačana davčna obveznost, podaljšanega za 60 dni.

126. člen

(pretrganje zastaranja)

(1) Tek zastaranja pravice do odmere davka pretrga vsako uradno dejanje davčnega organa z namenom odmere davka in o katerem je zavezanec za davek obveščen.

(2) Tek zastaranja pravice do izterjave davka pretrga vsako uradno dejanje davčnega organa z namenom davčne izvršbe in o katerem je bil dolжник obveščen.

(3) Tek zastaranja pravice do vračila plačanega davka pretrga vsako uradno dejanje davčnega organa ali vsako dejanje, ki ga zavezanec za davek opravi pri davčnem organu z namenom, da doseže vračilo davka.

(4) Po pretrganju začne zastaranje znova teči in se čas, ki je pretekel pred pretrganjem, ne šteje v zastaralni rok, ki ga določa ta zakon.

(5) Ne glede na določbe o zastaranju pravice do odmere in izterjave, davčna obveznost preneha, ko poteče deset let od dneva, ko je prvič začelo teči.

(6) Ne glede na določbe o zastaranju pravice do vračila davka, za davčni organ obveznost za vračilo davka preneha, ko poteče deset let od dneva, ko bi moral biti davek vrnjen, razen v primeru, ko je tožnik s tožbo uspel. V tem primeru se čas sodnih postopkov ne šteje v čas zastaralnega roka.

139. člen

(pravica zavezanca za davek do informacij)

(1) Pooblaščen oseba, ki opravlja davčni inšpekcijski nadzor, mora zavezanca za davek pred začetkom davčnega inšpekcijskega nadzora poučiti o pravici zavezanca za davek, da je prisoten pri davčnem inšpekcijskem nadzoru in, da je tekoče obveščen o pomembnih dejstvih in dokazih v inšpekcijskem nadzoru ter med postopkom, razen če to onemogoča potek ali namen davčnega inšpekcijskega nadzora, obveščati zavezanca za davek o pomembnih dejstvih in dokazih in vse to navesti v zapisnik.

(2) Pred sestavo zapisnika mora pooblaščen oseba, ki opravlja davčni inšpekcijski nadzor, o rezultatu davčnega inšpekcijskega nadzora opraviti sklepni pogovor z zavezancem za davek, v katerem mora zavezanca za davek opozoriti na sporna dejstva, ki vplivajo na obdavčenje, na pravne posledice ugotovitev davčnega inšpekcijskega nadzora in na davčne učinke teh ugotovitev.

(3) Sklepni pogovor ni potreben, če:

1. rezultat davčnega inšpekcijskega nadzora ne zahteva spremembe obdavčenja, ali

2. se mu zavezanec za davek odpove, ali se mu izogiba.

140. člen

(zapisnik)

(1) Zapisnik o davčnem inšpekcijskem nadzoru se sestavi in vroči zavezancu za davek najpozneje v desetih dneh po končanem pregledu. Zavezanec za davek lahko poda nanj pripombe v 20 dneh po vročitvi zapisnika. Rok za pripombe se na utemeljeno pisno zahtevo zavezanca za davek lahko s sklepom podaljša praviloma največ za dodatnih deset dni.

(2) Pisno zahtevo za podaljšanje roka za pripombe iz prvega odstavka tega člena mora zavezanec za davek vložiti pred iztekom roka.

(3) Če zavezanec za davek v pripombah navaja nova ali dodatna dejstva, ki vplivajo na spremembo v zapisniku ugotovljenih obveznosti, davčni organ sestavi dodatni zapisnik v 30 dneh po prejemu pripomb. Glede vročanja in vlaganja pripomb na dodatni zapisnik se uporablja prvi, drugi in tretji odstavek tega člena.

148. člen

(porošstvo)

(1) Če davka ni bilo mogoče izterjati iz premoženja dolžnika – fizične osebe, se ta izterja iz premoženja ožjih družinskih članov, ki so to premoženje neodplačno oziroma po nižji ceni od tržne dobili od dolžnika v letu oziroma po letu, v katerem je davčna obveznost nastala, do vrednosti tako pridobljenega premoženja. Za ožje družinske člane se štejejo: zakonec oziroma oseba, s katero živi dolžnik v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo oziroma oseba, s katero dolžnik živi v registrirani istospolni partnerski skupnosti, otroci oziroma posvojenci ter vnuki in starši oziroma posvojitelji dolžnika.

(2) Če je dolžnik z namenom, da bi se izognil plačilu davka, odtujil premoženje v letu oziroma po letu, v katerem je davčna obveznost nastala, se tak pravni posel lahko izpodbija pred sodiščem v skladu z zakonom, ki ureja obligacijska razmerja.

158. člen

(ugovor tretjega zoper sklep o izvršbi)

(1) Kdor izkaže za verjetno, da ima na predmetu davčne izvršbe pravico, ki preprečuje izvršbo, lahko vloži ugovor zoper sklep o izvršbi pri davčnem organu, ki je izdal sklep o izvršbi. Ugovor se lahko vloži do konca davčne izvršbe.

(2) Če davčni organ oceni, da pravica osebe iz prejšnjega odstavka, ki preprečuje izvršbo, ni verjetno izkazana, napoti to osebo, da v 8 dneh od vročitve sklepa iz četrtega odstavka tega člena pri sodišču vloži tožbo zoper davčni organ na ugotovitev lastninske pravice. Če oseba ne predloži dokaza o vložitvi tožbe, se davčna izvršba nadaljuje.

(3) Z vložitvijo tožbe iz prejšnjega odstavka se zadrži prodaja spornih zarubljenih stvari, in sicer do zaključka postopka pred sodiščem. Sodišče o tožbi po tem členu odloča prednostno.

(4) Davčni organ odloči o ugovoru s sklepom.

176. člen

(prenos pristojnosti)

Če se premoženje ne nahaja na območju davčnega organa, ki je izdal sklep o izvršbi, le-ta pošlje sklep o izvršbi davčnemu organu, na območju katerega se premoženje nahaja, da izvrši rubež, cenitev in prodajo zarubljene premoženja.

187. člen

(prepoved razpolaganja z zarubljenimi premoženji)

(1) Dolžniku je prepovedano razpolagati z zarubljenimi premoženji.

(2) Če dolžnik zarubljene premoženje odtuji, uniči, poškoduje ali na kakšen drug način onemogoči

davčnemu organu njihovo unovčitev, davčni organ zoper njega vloži prijavo pri državnem tožilcu, za izterjavo davčne obveznosti pa se takoj opravi nov rubež, ne da bi bilo treba za to izdati nov sklep o izvršbi.

197. člen

(potek javne dražbe)

(1) Zarubljene premičnine se dajo na javno dražbo z začetno izklicno ceno, ki je enaka ocenjeni vrednosti po rubežnem zapisniku.

(2) Prva javna dražba se sme opraviti tudi, če se je udeleži en ponudnik.

(3) Če je ponudnikov več, se šteje, da je javna dražba uspela, če vsaj en ponudnik ponudi višjo ceno od izklicne.

(4) Zarubljene premičnine se prodajo kupcu, ki je na javni dražbi ponudil najvišjo ceno.

(5) Če prva javna dražba ne uspe, se napove druga. Oklic druge javne dražbe mora vsebovati iste podatke kot prvi, v oklicu pa mora biti dodatno navedeno, da gre za drugo javno dražbo. Izklicna cena zarubljenih predmetov s prve javne dražbe se lahko ob objavi druge javne dražbe zniža za ustrezen odstotek, vendar največ do polovice ocenjene vrednosti po rubežnem zapisniku.

(6) Pri drugi javni dražbi se smiselno uporabljajo drugi, tretji in četrti odstavek tega člena.

(7) Če je tudi druga javna dražba neuspešna, se zarubljeni predmeti prodajo na enega od drugih načinov prodaje iz prvega odstavka 193. člena tega zakona.

201. člen

(prodaja z zbiranjem ponudb)

(1) Zarubljene premičnine se lahko prodajo z zbiranjem ponudb, če davčni organ oceni, da bo tako z najmanjšimi stroški oziroma najhitreje prodal zarubljeno blago.

(2) Davčni organ sestavi vabilo k dajanju ponudb, ki ga mora na primeren način javno objaviti. Vabilo vsebuje:

- opis premičnine, ki se prodaja;
- ocenjeno vrednost in
- podatke o postopku zbiranja ponudb.

(3) Davčni organ obvesti ponudnike o izidu zbiranja ponudb v roku, določenem v vabilu.

(4) Davčni organ pošlje izbranemu ponudniku z obvestilom o izidu tudi pogodbo in ga pozove, da mu podpisani izvod pogodbe vrne v 8 dneh po prejemu in plača kupnino v roku, določenem v pogodbi.

286. člen

(obvestilo in potrdilo o znižani stopnji akontacije dohodnine)

(1) Davčni zavezanec, ki se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, odloči za znižano stopnjo akontacije dohodnine od nadomestila iz obveznega invalidskega zavarovanja, ki ga prejema kot delovni invalid po predpisih, ki urejajo obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje v Republiki Sloveniji, od polovice pokojnine, ki jo prejema upravičenec v skladu z drugim odstavkom 178. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo, 112/06 – odl. US, 114/06 – ZUTPG in 110/08 – ZVarDod) ali od pokojninske rente, kot je odmerjena v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje iz naslova prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, in od primerljive pokojninske rente, ki je prejeta

iz tujine, mora o tem obvestiti davčni organ in izplačevalca nadomestila.

(2) Znižana stopnja akontacije dohodnine se lahko uporabi za nadomestila in polovico pokojnine ter pokojninsko rento iz prvega odstavka tega člena, izplačana po dnevu, ko je bilo obvestilo v skladu s prvim odstavkom tega člena predloženo davčnemu organu.

(3) Davčni organ davčnega zavezanca na podlagi njegovega obvestila iz prvega odstavka tega člena v davčnih evidencah označi kot davčnega zavezanca, ki se je odločil za znižano stopnjo akontacije dohodnine od nadomestil in polovice pokojnine ali pokojninske rente iz prvega odstavka tega člena, in o tem zavezancu izda potrdilo.

(4) Davčni organ izda potrdilo v petih dneh od dneva predložitve obvestila davčnega zavezanca.

(5) Izplačevalec nadomestila in polovice pokojnine ali pokojninske rente iz prvega odstavka tega člena lahko izračuna, odtegne in plača akontacijo dohodnine po znižani stopnji samo, če davčni zavezanec predloži potrdilo iz tretjega odstavka tega člena.

(6) Potrdilo iz petega odstavka tega člena velja za obdobje davčnega leta. V obdobju davčnega leta davčni zavezanec lahko zahteva spremembo potrdila, ali ga prekliče na način, kot velja za pridobitev potrdila.

394. člen

(davčni prekrški posameznikov)

Z globo 200 do 400 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, če:

1. v nasprotju z zakonom ne vloži davčne napovedi ali ne vloži davčne napovedi v roku, določenim s tem zakonom (četrti odstavek 61. člena, tretji odstavek 270. člena, 288., 318., 323. člen, prvi do četrti odstavek 326. člena in prvi odstavek 385. člena);

2. na poziv davčnega organa ne predloži prijave premoženja ali je ne predloži na predpisan način ali v prijavi navaja neresnične podatke (prvi do osmi odstavek 69. člena);

3. na zahtevo davčnega organa ne predloži ali ne predloži v določenem roku ali na predpisan način seznama premoženja ali na seznamu navede nepopolne in neresnične podatke (147. člen);

4. ne omogoči davčnemu organu vpogleda v sef (185. člen);

5. uporablja zarubljeno premočnino v nasprotju z zakonom (prvi in tretji odstavek 186. člena);

6. razpolaga z zarubljenimi premočninami (prvi odstavek 187. člena).

395. člen

(hujši davčni prekrški posameznikov)

Z globo od 400 do 1.200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, če:

1. v davčni napovedi ali obračunu davka navede neresnične ali nepravilne ali nepopolne podatke (prvi odstavek 10. člena);

2. v nasprotju z zakonom razkrije podatke, ki so davčna tajnost, ali jih sporoči tretjim osebam ali jih uporablja oziroma omogoči, da jih uporablja tretja oseba (16. člen);

3. na zahtevo davčnega organa ne da podatkov ali dokumentacije, s katero razpolaga, oziroma je ne hrani v skladu s tem zakonom (41. člen);

4. ne predloži obračuna prispevkov za socialno varnost oziroma ga ne predloži na predpisan način oziroma v predpisanih rokih oziroma v obračunu prispevkov za socialno varnost navede neresnične, nepopolne ali nepravilne podatke (prvi odstavek 10. člena, 352., 353. člen);

5. ne predloži davčnega obračuna oziroma ga ne predloži na predpisan način oziroma v predpisanih rokih oziroma v davčnem obračunu navede neresnične, nepopolne ali nepravilne podatke (prvi odstavek 10. člena, tretji odstavek 297. člena, drugi odstavek 369. člena).

397. člen

(davčni prekrški v zvezi z opravljanjem dejavnosti)

(1) Z globo od 800 do 10.000 eurov se kaznuje za prekršek samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, z globo od 1.200 do 15.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če pa se pravna oseba po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, pa se za prekršek kaznuje z globo od 3.200 do 30.000 eurov, če:

1. ne predloži davčnega obračuna ali ne predloži davčnega obračuna na predpisan način oziroma v predpisanih rokih (tretji do peti odstavek 51. člena, 297., 297.a, 297.b člen in 356. do 369. člen);

2. ne predloži obračuna davčnega odtegljaja ali ne predloži obračuna davčnega odtegljaja na predpisan način oziroma v predpisanih rokih (četrti, peti in deveti odstavek 57. člena, 284., 336. člen, drugi in tretji odstavek 352. člena, drugi odstavek 353. člena, 374. člen);

3. ne predloži izjave oziroma ne navede ali ne navede pravilno količine finančnih instrumentov (peti odstavek 58. člena);

4. izjave ne hrani do poteka predpisanega roka (šesti odstavek 58. člena in četrti odstavek 383.c člena);

5. prejemnik izjave ne dostavi davčnemu organu podatkov o prenosu obveznosti plačnika davka ali podatkov ne dostavi v zakonsko določenem roku (sedmi odstavek 58. člena);

6. kot plačnik davka ne izračuna, odtegne ali ne plača davčnega odtegljaja za davčnega zavezanca v skladu z zakonom (59., 260. člen, prvi odstavek 283. člena, 285. člen, prvi odstavek 305. člena, četrti odstavek 313. člena, prvi odstavek 317. člena, prvi odstavek 321. člena, prvi, tretji in četrti odstavek 325. člena, drugi in tretji odstavek 352. člena, 353., 374. člen, drugi odstavek 383.c člena in drugi odstavek 383.e člena);

7. ne vloži davčne napovedi ali ne vloži davčne napovedi na predpisan način oziroma v predpisanih rokih (četrti odstavek 61. člena in 306. člen);

8. v davčni napovedi ali obračunu davka navede neresnične, nepravilne ali nepopolne podatke (prvi odstavek 10. člena);

9. ne vodi ali ne hrani poslovnih knjig in evidenc v skladu s tem zakonom ali jih ne vodi dobro in pravilno oziroma na način, ki zagotavlja podatke za ugotovitev davčnih obveznosti (31. in 32. člen);

10. kot plačnik davka ne vodi evidenc o dohodkih in o odtegnjenih davkih po posameznem davčnem zavezancu (tretji odstavek 31. člena);

11. ne obvesti davčnega organa, kje se po prenehanju davčnega zavezanca hrani dokumentacija oziroma kdo hrani dokumentacijo (šesti odstavek 32. člena);

12. ne navede davčne številke na davčni napovedi ali obračunu davka (34. člen);

13. v nasprotju s tem zakonom izplača dohodek fizični osebi, ki ni predložila svoje davčne številke, oziroma ne zagotovi potrebnih podatkov o nerezidentu (drugi in šesti odstavek 35. člena);

14. v nasprotju z zakonom ne nakazuje plačila za dobavljeno blago ali opravljene storitve ter druga plačila na transakcijske račune prejemnikov (prvi odstavek 36. člena);

15. ne zagotovi na predpisan način izpisov iz elektronsko vodenih poslovnih knjig ali evidenc oziroma ne omogoči dostopa ali vpogleda v svoje elektronsko vodene knjige ali evidence ali v programsko ter strojno opremo ali v baze podatkov oziroma ne zagotoviti elektronskega obdelovanja

podatkov na predpisan način ali ne zagotovi pristnosti izdanih dokumentov izdajatelja ter celovitosti vsebine izdanih dokumentov (prvi do peti odstavek 38. člena);

16. davčnemu organu na njegovo zahtevo ne da na razpolago dokumentacije o elektronskem sistemu za vodenje poslovnih knjig in evidenc ali ne dokumentira vsake spremembe elektronske rešitve v časovnem zaporedju na predpisan način (šesti in sedmi odstavek 38. člena);

17. davčnemu organu v nasprotju z zakonom ne da na razpolago podatkov iz evidenc, zbirk podatkov, registrov ali drugih evidenc, ki jih vodi, ali ne omogoči davčnemu organu vpogleda v svojo dokumentacijo ali dokumentacijo, s katero razpolaga povezana oseba (prvi in drugi odstavek 39. člena in 40. člen);

18. v nasprotju z zakonom razkrije podatke, ki so davčna tajnost, ali jih sporoči tretjim osebam ali jih uporablja oziroma omogoči, da jih uporablja tretja oseba (16. člen);

19. davčnemu organu ne predloži dokumentacije ali ne da pojasnil v zvezi s predmetom davčnega nadzora ali ovira davčni nadzor (četrti odstavek 129. člena in prvi odstavek 138. člena);

20. na poziv davčnega organa ne predloži ali ne predloži v predpisanem roku in na predpisan način seznama premoženja ali na seznamu navede nepopolne in neresnične podatke (147. člen);

21. ne omogoči davčnemu organu vpogleda v sef (185. člen);

22. uporablja zarubljeno premičnino v nasprotju z zakonom (prvi in tretji odstavek 186. člena);

23. odtuji, poškoduje, uniči ali kako drugače onemogoči unovčitev zarubljene premičnine (drugi odstavek 187. člena);

24. ne izračuna ali ne predloži izračuna akontacije davka davčnemu organu v skladu z zakonom (drugi odstavek 298. člena in sedmi odstavek 371. člena);

25. ne priglasí začetka ugotavljanja davčne osnove od dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov oziroma na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov v skladu z zakonom oziroma ga ne priglasí v predpisanem roku (tretji odstavek 304. člena) ali ne priglasí sprememb članov kmečkega gospodinjstva, uporabnikov kmetijskih in gozdnih zemljišč ali panjev ali jih ne priglasí v predpisanem roku (šesti odstavek 304. člena);

26. osebi, ki so ji v skladu s tem zakonom naložene obveznosti plačnika davka, ne predloži potrdila o načinu ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov (prvi odstavek 310. člena);

27. ne prijavi parcelne številke zemljišč pod vinogradi, katerih pridelek se porabi za lastno proizvodnjo vina, oziroma parcelnih številk oljčnikov, oziroma ne prijavi sprememb v zakonsko določenem roku (prvi in drugi odstavek 312. člena);

28. uveljavlja oprostitev od katastrskega dohodka v nasprotju z odločbo davčnega organa ali ne sporoči razlogov za prenehanje oprostitve od katastrskega dohodka (šesti odstavek 314. člena);

29. zavezanca ne obvesti pisno o tem, da odlog ugotavljanja davčne obveznosti po zakonu, ki ureja dohodnino, ni odobren (sedmi odstavek 331. člena);

30. zavezanca ne obvesti pisno o odložitvi ugotavljanja davčne obveznosti (deveti odstavek 331. člena);

31. lastnikom ne pošlje vseh podatkov, ki so potrebni za ugotavljanje njihovih morebitnih davčnih obveznosti iz preoblikovanja (332. člen);

32. davčnemu zavezancu ob unovčitvi investicijskega kupona podsklada pri krovnem skladu oziroma ob prejemu izplačila sorazmernega dela likvidacijske mase ob likvidaciji podsklada ne dostavi izpisa iz evidence spremljanja prehodov med podskladi istega krovnega sklada s potrebnimi podatki (332.a člen);

33. davčnemu organu ali davčnemu zavezancu v nasprotju z zakonom ne dostavi podatkov, potrebnih za pobiranje dohodnine, ali ne dostavi teh podatkov v predpisanih rokih ali na predpisan način ali v dostavljenih podatkih navede neresnične, nepravilne ali nepopolne podatke (prvi odstavek 10. člena, osmi odstavek 331. člena, prvi, drugi, četrti in sedmi odstavek 337. člena, 338. člen ter prvi in tretji odstavek 339. člena);

34. kot plačilni zastopnik ne ugotovi identitete in rezidentstva upravičenega lastnika v skladu z zakonom (349. člen);

35. kot plačilni zastopnik davčnemu organu ne dostavi predpisanih podatkov ali ne dostavi predpisanih podatkov na predpisan način oziroma v predpisanem roku (350. člen);

36. ne predloži obračuna prispevkov za socialno varnost ali ne predloži obračuna prispevkov za socialno varnost na predpisan način oziroma v predpisanih rokih (prvi in tretji odstavek 353. člena);

37. davčnega organa ne obvesti o nameravani spremembi davčnega obdobja (prvi in drugi odstavek 372. člena);

38. davčnemu organu ne predloži dokazil in dokumentov ali jih ne predloži na predpisan način oziroma v predpisanih rokih (prvi odstavek 375. člena);

39. davčni obračun zavezanca iz 376.a člena ne vsebuje vseh dokazil in potrdil iz tega člena (376.a člen);

40. ne predloži dokumentacije o povezanih osebah, obsegu in vrsti poslovanja z njimi ter o določitvi primerljivih tržnih cen oziroma tega ne predloži na predpisan način oziroma v določenih rokih (382. člen).

(2) Z globo v višini od 400 do 4.000 eurov se za prekrške iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo v višini od 600 do 4.000 eurov se za prekrške iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, če pa se pravna oseba po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, pa se odgovorna oseba pravne osebe za prekrške iz prvega odstavka tega člena kaznuje z globo 800 do 4.000 eurov.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM
POSTOPKU

/

VI. PRILOGE

/